bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ **Politika**

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

CUMA 11 MAYIS 1979

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09 Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 2128

CHP'li Eken Partiden istifa edecek

• ÇORUM MİLLETVEKİLİ GEREKÇE OLARAK BAZI BAKANLARIN KADRO ZORLAMASI İLE KONGRELERİ ETKİLEMELERİNİ GÖSTERDİ

Ankara (ANKA) — Çorum CHP Milletvekili Ethem Eken dün CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ'a bir telgraf çekerek milletvekilliğinden istifa edeceğini bildirmiştir. Eken istifasına gerekçe olarak da bazı bakanların kadro zorlaması ile kongreleri etkilemelerini göstermiştir.

ANKA muhabirinin CHP yetkililerinden aldığı bilgilere göre Çorum CHP Milletvekili Ethem Eken CHP Genel Sekreteri

(Devamı 8. Sayfada)

Tüm katillerin yakalandığı açıklandı

• 7 TİP'LİNİN KATLEDİLMESİNİN EMRİNİ GEÇEN HAFTA TESLİM OLAN ERCÜMENT GEDİKLİ'NİN VERDİĞİ ANLAŞILDI

• OLAYDA GÖZCÜLÜK YAPTIĞI BELİRLENEN İBRAHİM ÇİFTÇİ ADLI SANIĞIN SAVCI DOĞAN ÖZ'ÜNDE KATİLİ OLDUĞU SAPTANDI

7 TİP'linin katlinde MHP otosu kullanıldı

Ankara (A.A.) Bahçelievler semtinde geçtiğimiz yıl Ekim ayında bir evde kalan 7 TİP üyesinin katledilmesi emrini «ülkücü» Ercüment Gedikli'nin verdiği ve olayda kullanılan otomobilin MHP Gençlik Kollarına ait olduğu emniyet yetkililerince belirlendiği açıklanmıştır. Geçtiğimiz hafta babası albay Nuri Gedikli tarafından sıkıyönetime teslim edilen ve tutuklanan Gedikli'yi emniyet'in sorgulama için sıkıyönetimden isteyeceği belirtilmiştir.

Bilindiği gibi 9 Ekim 1978 günü Bahçelievler 15. Sokak 52/2 nolu evde kalmakta olan TİP üyeleri Latif Can, Efrahim Ezgin, Nuri Uzunlar, Hürcan Gürsan öldürülmüş, Serdar Alten ağır yaralanmış, Faruk Ersen ile Salih Gevenci de kaçılarak Eskişehir yolu 30. kilometre Balkuyu Köyü yakınında kurşuna dizilmişlerdi. Ağır yaralı Serdar Alten'de tedavi edildiği Hacettepe Hastanesinde hayatını yitirmiştir.

Emniyet Müdürlüğü ekiplerinin olaydan sonra yap-

(Devamı 8. Sayfada)

Avrupa Konseyi Danışma Meclisinde dün bir konuşma yapan Başbakan Ecevit dedi ki:

«Batı, Türkiye'nin zorluklarından faydalanmak hevesindedir»

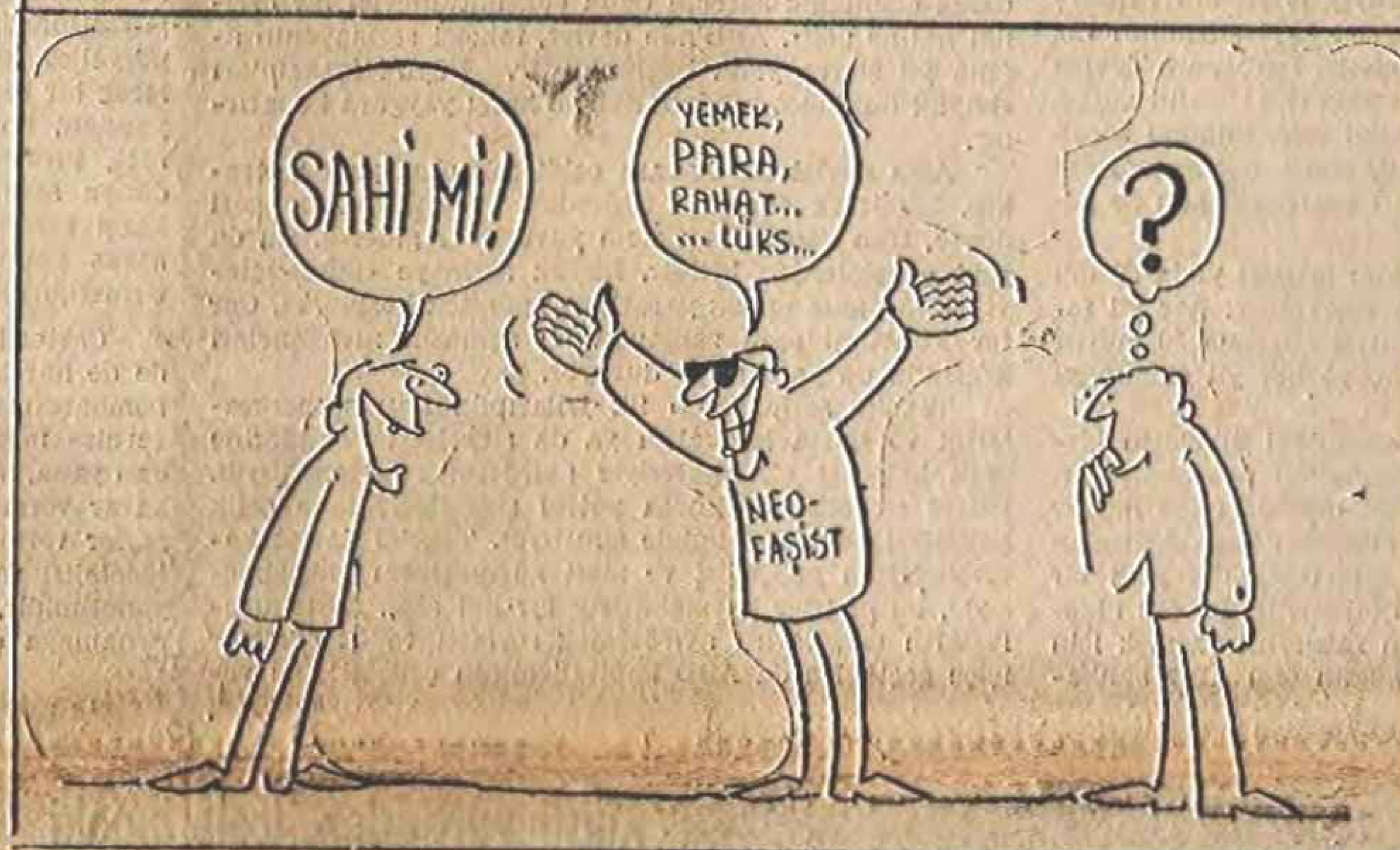
Strasbourg (ANKA) — Başbakan Ecevit, Avrupa Konseyi Danışma Meclisinde yaptığı konuşmada, «Batılı müttefiklerimizden bazıları, kuşkusuz hepsi değil bazıları, Türkiye'nin kritik ölçülere varan ekonomik güçlükleri aşmasına yardımcı olmaktan çok, bu güçlüklerden yararlanma hevesine kapılmış gibi görünmektedirler» demiştir.

Ecevit, Türkiye'nin içinde bulunduğu güçlüklerden yararlanma hevesi içine giren Batılı ülkelerin, «Türkiye'ye bazı politikalar ve sınırlayıcı bazı gelişme stratejileri kabul ettirmek için uğraştıkları izlenimini verdiklerini» söylemiştir.

Başbakan Ecevit, «Türkiye'nin demokratik Batı ülkeleriyle ortaklığının niteliği, değeri ve sağlayabileceği olanaklarla» ilgili olarak da şöyle demiştir:

«Hızla değişen bu dünyada ve bu yumuşama çağında, Türkiye'nin demokratik Batı ülkeleriyle ortaklığının niteliği, değeri ve sağlayabileceği olanaklar, Türkiye'nin, elinde hâlâ soğuk savaş dönemi sancağıyla ve üzerinde birçoğu Kore savaşından ya da İkinci Dünya Savaşından kalmış silahlarla tek başına sınır bekçiliği yapmaya ne kadar istekli olduğuna bakı-

(Devamı 8. Sayfa'da)

ABD ile SSCB SALT-2 konusunda anlaştılar

SALT - 2 konusunda anlaşmaya varıldığı ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance tarafından resmen açıklandı. Açıklamaa dün Washington'da yapıldı.

Washington (A.A.) — ABD ile Sovyetler Birliği, stratejik silahların sınırlandırılması (Salt-2) konusunda anlaşmaya vardıklarını resmen açıklamışlardır. Açıklamada Washington'da, ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance tarafından yapılmıştır.

Ancak yönetimin, anlaş-

(Devamı 8. Sayfa'da)

ELVERDİ, 12 MART MUHTIRASINA KARŞI ÇIKTIĞINI İLERİ SÜRDÜ

• 12 Mart'ın ünlü hakimi Kışlalı'ya verdiği cevapta "dönemin uygulamasını tasvip ediyorum" dedi

Ankara (A.A.) — AP Bursa Milletvekili Ali Elverdi, Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'nın CHP İzmir il kongresinde yaptığı konuşmasının bir hezeyan olduğunu iddia etmiştir.

Ali Elverdi konuya ilişkin olarak dün parlamentoda düzenlediği basın toplantısında bir soruyu yanıtlarken, «12 Mart'ın, ordunun siyasete müdahalesi olduğunu, kendisinin buna karşı çıktığını» öne sürmüş, «Ama, 12 Mart uygulamasını tasvip ediyorum. Mahkemelerde şunun bunun tesiri altında kaldı diyenlerin alnını karışlarım" şeklinde konuşmuştur.

Kültür Bakanının CHP İzmir İl Kongresindeki konuşması sırasında, Elverdi'nin bazı girişimlerde bulunduğu ve bir ihtilâl zemini hazırlayıp Demirel'e giderek hükümetin düşürülmesi işinin tamam olduğunu haber verdiği" şeklindeki sözlerinin İstanbul'da yayınlanan bir gazetede yer aldığını bildiren Elverdi şunları söylemiştir:

"Ben, Türkiye'nin yakın tarihinde vukubulan üç ihtilal teşebbüsüne karşı çıkmış ve demokrasi için canını ortaya koymuş bir askerim. Mensubu bulunduğum AP'nin (kışlaya, mektebe ve camiye siyaset sokmayacağız) prensibine de candan bağlıyım. Türk Silahlı Kuvvetleri görevini her zaman çok iyi yapmıştır, daima da yapacaktır. Buna inanıyorum. Silahlı Kuvvetlerimizin yapamayacağı tek şey siyasettir. Sayın Taner Kışlalı'nın bana atfen konuş-

(Devamı 8. Sayfa'da)

Muhsin Batur Türkiye'yi bunalımdan kurtaracak bir «reçete» hazırladı

Ankara (ANKA) — 12 Mart Muhtırasının imzacılarından, hava Kuvvetleri eski Komutanı emekli orgeneral ve Cumhuriyet Senatosunun Cumhurbaşkanınca seçilmiş CHP'li üyesi Muhsin Batur, Türkiye'nin iç politik ortamını değerlendirirken, «Parlamento dışında bir anayasa değişiklik taslağının hazırlanarak meclislere sunulmasını» ve sıkıyönetimin görev ve yetkilerinin, «savaş hal ve ihtimaliyle isyan hali» dışında sivil yönetime devredilmesini istemiştir.

Cumhuriyet Senatosu Kuzey Atlantik Asamblesi Grup Başkan-

(Devamı 8. Sayfada)

ODTÜ REKTÖR VEKİLİ SARYAL GÖREVDEN AYRILDI

Ankara (ANKA) — Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektör Vekili Prof. Dr. Nuri Saryal kendi isteği ile görevinden ayrılmıştır. Prof. Saryal bu görevi 25 Haziran tarihinde bırakacaktır. Bu arada ODTÜ mütevelli heyeti, rektör vekilliğine, rektör vekili yardımcılarından Prof. Mehmet Kıçıman'ı atamıştır. Ancak Mehmet Kıçıman bu görevi üniversite konseyinin güven vermesi ile kabul edebileceğini bildirmiştir. Bu durum üzerine, önümüzdeki pazartesi günü üniversite konseyinde güvenoylamasına gidileceği öğrenilmiştir.

ODTÜ ÖĞRETİM ÜYELERİ DERNEĞİNİN AÇIKLAMASI

Konunun öğrenilmesinden sonra ODTÜ Öğretim Üyeleri Derneği Yönetim Kurulu adına bir açıklama yapan Doç Dr. Kemal İnan,

(Devamı 8. Sayfa'da)

Bulutoğlu Pazar günü Afganistan'a gidiyor

Ankara, (A.A.) — İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, beraberinde Sanayi Bakanlığı Müsteşarı ve bazı kuruluşların uzmanlarından oluşan teknik bir heyet ile, pazar günü Afganistan'ın başkenti Kabil'e gidecektir.

Birleşmiş Milletler UNIDO (Birleşmiş Milletler Sanayi ve Geliştirme Örgütü)'nün Lima Deklerasyonu çerçevesinde Kabil'de düzenlenecek konferansa katılacak olan Bulutoğlu, daha sonra Afganistan yetkilileriyle, «Türkiye'nin Afganistan'a ne gibi

(Devamı 8. Sayfa'da)

Deniz Baykal madenler yasasının savunmasını yaptı

ANAYASA MAHKEMESİ DÜN «MADENLER» YASASINI GÖRÜŞTÜ

• KARARIN KISA ZAMANDA AÇIKLANACAĞI BİLDİRİLDİ

Ankara (ANKA) — Anayasa Mahkemesi dün saat 10'da Şevket Müftigil'in başkanlığında toplanarak, Madenler Yasasına yapılan itirazı görüşmüştür.

AP'nin başvurusu sonucu 2177 sayılı devletçe işletilecek madenler hakkındaki yasanın incelendiği toplantıya Enerji ve Tabii Kaynaklar

(Devamı 8. Sayfada)

Demirel yeni asgari ücreti yetersiz buldu

Ankara (ANKA) — Adalet Partisi Genel Başkanı ve beraberindeki bir heyet dün Türk - İş Genel Merkezini ziyaret ederek konfederasyonun yeni yöneticilerini kutlamışlardır.

AP Genel Başkanı Demirel ziyaret sırasında yaptığı konuşmada "biz iktidarda bulunduğumuz dönemlerde daima işçi haklarından yana olduk, 600 bin olan sendikalı işçi sayısını biz 2.5 - 3 milyona çıkarmayı başardık" demiştir.

Demirel, Türk - İş'in bugüne dek partilerüstü politikayı başarı ile uyguladığını belirterek "Türk - İş Türkiye'de rejimin müessesesidir. Hürriyeti kötüye kullanmayan işçi haklarını arayan milliyetçi bir kuruluştur" şeklinde konuşmuştur.

(Devamı 8. Sayfada)

Merkez Bankası kredileri 3.9 milyar artış gösterdi

Ankara (ANKA) — Merkez Bankası'nca çeşitli bankalara açılan mesleki krediler, nisan ayının üçüncü haftasında 3 milyar 881 milyon liralık artış göstermiştir.

Merkez Bankası'nın 20 nisan günü verilerine göre, bu kaynaktan kredi kullanımı yapan kamu kuruluşlarından TEKEL ve Toprak Ofisi kredilerinde, sırasıyla 6 milyon ve 101 milyon lira olmak üzere toplam 107 milyon liralık azalma olmuştur. Diğer kamu kuruluşları kredilerinin, nisan ayının ilk yarısı sonundaki düzeylerini koruduklari gözlenmiştir.

BANKA KREDİLERİNDEKİ GELİŞİM

Merkez Bankası tarafından çeşitli bankalara açılan kredilerden sanayi kredileri, 13 Nisan'a göre 1 milyar 199 milyon liralık bir çoğalma ile 18 milyar 541 milyon liraya çıkmıştır. Böylece, sanayi kredileri yılbaşındaki düzeyine göre 1 mil-

(Devamı 8. Sayfada)

Soda işçileri grevi sürüyor

• GREVCİ İŞÇİLERİ ZİYARET EDEN PETKİM - İŞ BAŞKANI KARADAYI PETKİM - İŞ'İN SODA KARABORSASI YARATTIĞI YOLUNDAKİ SAVLARIN ASILSIZ OLDUĞUNU SÖYLEDİ

Mersin (ANKA) — DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Karadayı, ülkeye kaçak soda sokulduğunu öne sürmüş, «Hükümet 30 bin ton soda ithaline izin verirken ülkeye giren soda miktarı 200 bini buldu» demiştir.

(Devamı 8. Sayfa'da)

BUĞDAY TABAN FİYATINA 480 KURUŞ İSTENDİ

Ankara (ANKA) — Köy - Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan, buğday taban fiyatının 480 kuruş olarak belirlenmesini istemiş ve belirlenen fiyatın bir an önce açıklanması gerektiğini söylemiştir.

Nedim Tarhan dün yaptığı açıklamada ülkenin ekilebilir alanlarının yarısından fazlasında buğday ekimi yapıldığını belirtmiş, "bir taraftan yapısal bozukluklarla, diğer yandan doğaya karşı mücadele vermeye çalışarak soframızdaki ekmeği sağlayan buğday üreticilerinin mağduriyeti buğday destekleme alım fiyatları saptanırken mutlaka en

(Devamı 8. Sayfada)

Üstündağ: Yolsuzluk suçlaması yapan Demirel, Yahyayı unuttu

Ankara, (ANKA) — CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ Ecevit hükümetini yolsuzluklarla suçlayan AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in, mobilya yolsuzluğu nedeniyle yurt dışına kaçan yeğeni Yahya Kemal Demirel'i unuttuğunu söylemiştir. Üstündağ, «Demirel hükümetler döneminin yanlış yönetimlerinin bir sonucu olan bugünkü dertlerimizden, sıkıntı çekmeden kurtulacağımızı düşünmek kendimizi aldatmak olur» demiştir.

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, dün verdiği demeçte, anamuhalefet lideri Süleyman Demirel'in sorumsuzluğun eşi görülmedik ör-

(Devamı 8. Sayfada)

Çelişkilerin Engebeli Yolu

— 3 —

Artık, ekonomik bunalımlardan kurtulmuş bir kapitalist gelecek tasarımlarından sözedildiği duyulmuyor. Bunun haklı nedenleri de var. Çünkü, üretim araçlarının özel iyeliği ve ücretli emek sömürüsünden kaynaklanan ve kaçınılmaz olarak bunalımlara yol açan temeldeki çelişki yine tam bir işlerlik içindedir. Tekelci devlet kapitalizminin hiç bir manevrası, bu çelişkilerin nihai sonuçlarını ortadan kaldıramaz. Tipik bir ekonomik bunalımla sonuçlanan olay dizileri açıkça yolalıyor; faiz oranlarının yükseklerde dolaşması, enflasyonun hızlanması, stokların artması, topraktaki ve öteki spekülatif işlemlerin hızla büyümesi. Gelişen ekonomik bunalımın ilk patlak verdiği yer petro-kimya, plastik ve gemi yapımı gibi sanayilerdeki fazla üretim bunalımıdır.

Tekelci devlet kapitalizminin bazı başka yeni yanları da var. Sıkı denetimler ve yeni teknolojiler nedeniyle, az üretimle az sermaye harcayarak, ama enflasyon fiyatlarıyla kârları artırabilir. Virketler ayrıca, az sayıda işçiyi daha uzun süre çalıştırarak daha büyük kârlar elde edebilirler. Bu yüzden, milyonlarca insan işsiz dolaşırken, zorunlu fazla çalışma keskin bir sorun olarak ortaya çıkmıştır. Bu da sürekli işsiz ordusunu büyütecektir.

Karl Marks kredinin gelişmesini ve bunun sermayeye getireceği çelişkiyi önceden doğrulukla görmüştü: «Kredi sistemi üretici güçlerin maddi gelişmesini hızlandırır... Kredi aynı zamanda bu çelişkinin şiddetli patlamalarını —bunalımlar— hızlandırır.»

Kredi sistemi, «şiddetli patlamalar»ın, olumsuzlukların birincil özellikler haline geldiği bir noktaya oluşmuştur. Kredi sistemi —borç parayla iş yapma ve devleti yürütme sistemi— tekelci devlet kapitalizminin vazgeçilmez bir özelliği haline gelmiştir. Borç para devreye girdiği zaman bir ekonomik özendirici işlevini görür. Ama, borç alan herkesin de bildiği gibi, bundan sonra gelen iki sorun vardır: birincisi faizi ödeme sorunu vardır; ikinci olarak paranın geri ödeneceği gün de gelir çatar.

ABD federal hükümetinin borç faizleri yılda 50 milyar dolara ulaşmıştır ve hâlâ artmaktadır: her yıl federal hükümetin 700 milyar dolarlık borcuna 50 milyar dolar eklenmektedir. Bunun bütçeye her yıl eklenmesi gerekir.

Yeni bağımsız ve gelişme yolundaki ülkelerin birçoğu da bugün yine bir kredi bunalımı noktasındadır. Gelişme yolundaki ülkelerin borçlu oldukları 400 milyar doların çoğunluğu emperyalist ülkelerin bankalarından alınmıştır. Bu borç üzerinden faiz toplamak yeni bir emperyalist sömürü biçimi olup çıkmıştır. Borçlu ülkelerin çoğu şimdi eski borçlarının faizlerini ödemek için borç alıyorlar. ABD hükümeti bugün özel ABD bankaları borçlarını toplayabilsin diye bu ülkelere borç veriyor. Marks haklıydı, bu kredi bunalımı dünya çapında «şiddetli patlamaları hızlandırmıştır».

Federal Rezerv Bankası'nın korunmalı duvarları arkasında ABD'nin bankacılık kuruluşları enflasyonla savaş bahanesiyle para arzını kısıyor ve faiz oranlarını yükseltmeye devam ediyorlar. Bu, işçi sınıfının tekelci sermayenin mali kesimince sömürülmesinin başta gelen bir özelliği olmuştur ve halka yeni bir yük bindirmektedir.

Buna, halkın kullandığı kredi sistemini de eklemek gerekir. Bu durum pazara katkı yapar, ama onun da bir kopma noktası vardır ki, bundan sonra olumsuz bir etken halini alır.

Büyük kentlerin de bunalımları vardır, çünkü bunlar borçla yaşamanın bunalım noktasına gelmişlerdir. Belediye tahvillerini satın alan bankalar kredi vermeyi kesince, kentler bütün toplumsal hizmetleri kısmak ve eskilerinin faizini ödemek için yeni tahviller çıkarmak zorunda kalırlar. Böylece kredi sistemi ve onun kaçınılmaz bunalımı kapitalizmin çelişkilerinin çoğuna yeni bir boyut daha ekler.

Yeni teknoloji kullanımı da çelişkilere katkı yapar. Yeni teknolojinin üretici güçlere eklenmesi sermayenin organik bileşimini değiştirir, çünkü makinelere görece olarak daha fazla yatırım yapılmış olur. Bu, kâr oranının kendi içindeki düşme eğilimine katkıda bulunur. Bu da karşılık olarak tekelci sermayeyi düşen oranı üretim miktarını artırmak yoluyla karşılamaya zorlar. Bunlar pazar üzerinde herhangi bir gerçek denetime sahip olmadıklarından, bu önlem üretim ile pazar arasındaki çelişkiyi şiddetlendirme eğilimi taşır.

Kapitalizmin tekelci devlet aşamasında devlet giderek ekonomik sürecin daha çok bütünleyici bir özelliği haline gelir. ABD'nde devlet, tekelci sermayenin ağına yüzlerce yolla bağlanmıştır. Büyük işadamları «büyük hükümet müdahalesi»ne karşı yaygara koparırlar.

Ama devlet bir kenara çekilecek olsa, ya da bırakıp, tekelcilik öncesi tarihlerdeki sınırlı rolüne geri dönse, tüm kapitalist sistem yuvarlanır giderdi. Bu da yeni çelişkilerden biridir. Büyük sermaye «müdahale»yi istiyor, ama ancak yararlarını görmek koşuluyla. Carter Yönetimi aynı zamanda bu açmazın mengeneleri arasında da yalpalayıp duruyor.

Tekelci sermayenin ilk yıllarında finans merkezlerini ve hatta bankaları ya da şirketleri kendilerine özgü bölgesel etkinlikleriyle ayırdetmek olanaklıydı. Petrol şirketleri yalnızca petrol şirketleriydi ve çelik şirketleri çelik üretimiyle sınırlıydı. Tekelci devlet kapitalizminin gelişmesi ve mali kuruluşların yükselmesiyle, bu çizgiler karmakarışık bir hal aldı. Ayrı kuruluşların çıkarlarını ayırdetmek zorlaştı ve öz çıkarlar içiçe geçti. Bu da ABD kapitalizminin çelişkilerine yenilerini ekledi ve bunları karmaşıklaştırdı.

Sınıf düşmanının safları arasındaki çelişki ve bölünmeleri görüp anlamak her zaman önemli oldu. Bu nokta, bütün sorunlar tarihsel geçişe bağlı olduğu için, bu dönemde çok daha önemlidir. Böyle bir anlayış baskının nereye yöneltileceği ve kimlerle bağlaşmaya gidileceği hakkında bir fikir verir. Ve birincil sınıf çelişkisinin doğru kavranışı, dikkatlerin odak noktasını sınıf savaşımı üzerinde tutmayı sağlar.

Şimdi Carter Yönetimi büyük bir güvenirlik bunalımı içindedir. Bu da Carter'in iki yüzlü demagojilerinin sonucudur. «Üç yanlılar»ın yeğlediği aday olarak seçimi kazandı. Ancak, seçimi kazanabilmek için başta işçiler olmak üzere öz çıkarları tekelci sermayenin çıkarlarıyla çelişen halk güçlerinden, ırkçı baskı altındaki azınlıklardan ve alt ve orta katmanlardan gelen kesimlerden oluşan bir seçim koalisyonunu biraraya getirmesi gerekti.

Bu koalisyonu derlemek ve birarada tutmak için yoğun bir popülist demagojiye başvurmak zorunda kaldı. Carter, temel ilkesizliğinden ötürü, en güçlü akım olarak neyi görüyorsa onun yanında yürüme yolundadır. Ama, rüzgârın yönünün değiştiğini gördüğü anda bir başkayöne kaymak için her zaman açık kapı bırakır. Bu Carter'in eylemlerinden ve özellikle de en yakın danışmanlarının bileşiminden görülüyor.

Bu olgu kendini en çarpıcı biçimde dış politikada gösteriyor. Vance ile Warnke yumuşamanın zorunlu olduğuna ve egemen sınıfın çıkarlarına en iyi hizmet edeceğine inanmış görünen ılımlı kişiler kimliğindedirler. Bunlar aynı zamanda silahlanma yarışında bazı denetimlerden yanaymış gibi görünüyorlar. Ilımlılardan Andrew Young genellikle ABD emperyalizminin «üçüncü dünya»daki, özellikle Afrika'daki yüzünü aklamak gayretindedir. Bu nedenle bazı ödünler veren eski emperyalist politikadan «farklı» ve «yeni» diye satılabilecek bir tür yenisömürgecilik politikası peşindedir. Öte yandan, bir «Rockefeller beslemesi» olan Brzezinski, sert, profesyonel, doğuştan bir anti-Sovyetist, bütün dünya sorunlarını sosyalizme ve Sovyetler Birliği'ne karşı beslediği düşmanlık açısından gören bir soğuk savaş yanlısıdır. O, çatışma ve silahlanma yarışının tırmandırılmasını arzulamaktadır.

Carter bu uzlaşmaz gruplaşmayı, aynı anda iki yönde de hareket etmeye çabalayarak birada tutuyor. B-1 bombardıman uçağını durduruyor, ama gezici roketleri (cruise missile) onaylıyor. Bir gün nötron bombasından yana, bir gün karşı oluyor. Bir başka gün ise henüz karar vermediğini, Sovyetler Birliği'nin karşısında bir şeyler vermesini beklediğini söylüyor. Carter Yönetimi ideolojisi ve politikası bakımından bir büyük sermaye yönetimidir, ama bütün çelişkilerin her iki yönüne de oynamaya çalışmaktadır.

(Devam Edecek)

DÖRT BİR YÖREDEN KISA KISA

Aydın'da yeni trafik pisti hizmete açıldı

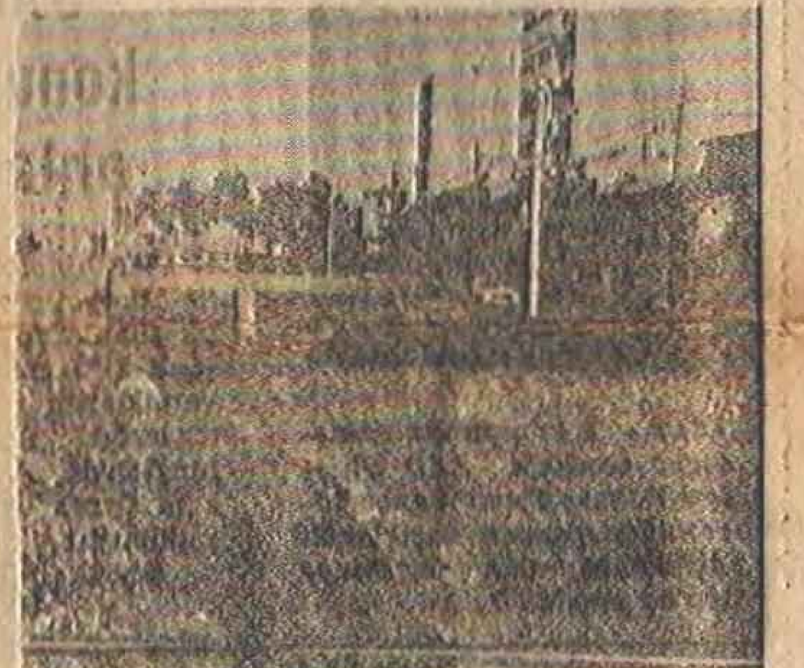
Aydın (ABC) — Aydın-İzmir karayolu üzerinde, Limoncu Kuyusu mevkiinde inşaatı tamamlanan yeni trafik imtihan pisti törenle hizmete sokulmuştur.

Törende Aydın Valisi Enver Hızlan, Emniyet Müdürü İbrahim Ayrılmaz, Trafik Büro Amiri Mehmet Başlılar, Şoförler ve Otomobilciler Derneği Başkanı Alaeddin Tuncer, bazı derneklerin başkanları ile yönetim kurulu üyeleri hazır bulunmuşlardır.

Törende ilk sözü alan Trafik Büro Amiri Mehmet Başlılar şöyle konuşmuştur:

«Trafik kanun ve tüzüğüne uygun olarak inşa edilen imtihan pisti 10 dönüm olup, hazine arazisi üzerinde yapılmıştır. Uzun yıllardan beri Aydın ilinde imtihan pisti olmaması nedeniyle tüzük ve yönetmeliğe uygun olmayan Tellidede pisti imkansızlıklar nedeniyle kullanılmıştır. Bunun sonucunda bazı adayların sızlanmalarına rasalamaktaydı, bu yeni pist bunu ortadan kaldıracaktır. Kanuna ve tüzüğe uygun olarak 500 bin lira sarfıyla meydana gelen piste emeği geçen başta sayın valimiz, emniyet müdürümüz ve Karakollar Yaptırma Derneği üyelerine şükranlarımı sunarım. Pist hayırlı ve uğurlu olsun.»

Daha sonra açılış için Vali Enver Hızlan mikrofona davet edilmiş, Vali Hızlan yaptığı kısa konuşmasında, yeni pistin şimdiye kadar süregelen şikayetleri önleyeceğini, Aydın'da görev yaptığı süre içinde hiçbir şoför adayının mağdur olmayacağını söylemiştir. İnşasında YSE Aydın Müdürlüğü ile bazı derneklerin de büyük yardımlarının bulunduğu pistte şoför adayları, öğretmenler nezaretinde çalışmalara başlamışlardır.

Yazın sivrisinekleri ve kokusuyla Balıkesirlileri rahatsız eden dere görülüyor. (Foto: ABC)

Balıkesir'in içinden geçen derenin üstünün kapatılması isteniyor

Balıkesir (ABC) — Balıkesir'in içinden geçen dere sıcaklar nedeniyle çıkardığı kokularla halkı rahatsız etmeye başlamıştır. Derenin suyunun olmadığını belirten Balıkesirli yurttaşlar, buradan sadece pis suların aktığını söyleyerek, bir an önce üstünün kapatılmasını istemişlerdir.

Bu dereye bazı kimselerin çöp de döktüğünü söyleyen Balıkesirli yurttaşlar, «Burası yazın sivrisinek yatağı halini alıyor. Etrafa pis kokular saçıyor. Bu derenin sağlığa zararlı olduğu ortadadır. Belediyenin burayı kapatması için hemen faaliyete geçmesi gerekir» şeklinde konuşmuşlardır.

Öte yandan, işyerleri ve evleri dereye yakın olan Balıkesirli yurttaşlardan bir grup da, bir süre önce bir heyet oluşturarak Belediye Başkanı ile konuştuklarını belirtmişler, Belediye Başkanı Kaya Sağlıkçı'nın bütçede para olmadığı için derenin üzerini kapatamadıklarını söylediğini ifade etmişlerdir. Balıkesirli yurttaşlar belediyenin bu işe girişmesi halinde kendilerinin de imkanları oranında para yardımı yapabileceklerini de sözlerine eklemişlerdir.

Naylon darlığı bazı gıda maddelerinin ambalajlanmasında sorun yaratıyor

İstanbul (ABC) — Naylon sıkıntısı nedeniyle bir çok gıda maddesinin ambalajlanmasında sorun ortaya çıktığı, makarna fabrikalarının naylon torba yerine çuval kullanmaya başladığı öğrenilmiştir.

Petkim çıkışlı naylonun resmi fiyatının 59 lira olmasına karşın karaborsada 250-260 lira civarında satılması, fabrikaların ambalajlı üretim yapmalarını aksatmaktadır. Piyasa çevreleri, makarna fabrikalarından sonra naylon ambalaj kullanılan temel gıda maddelerinin çoğunun çuvalla satışına başlamasının beklendiğini söylemektedirler.

Naylonun karaborsadan satın alınarak temel gıda maddelerinin fiyatlarının yükseltilmesinin haksızlık olacağını belirten piyasa çevreleri şöyle konuşmuşlardır:

«Halkın temel gıda maddeleri üzerinde oyunlar oynanmaktadır. Ambalaj maddelerinin bulunmaması tüm gıda sektörünü etkilemektedir. Makarna fabrikalarının yanısıra, tuz fabrikaları da ambalajlamada kullanılan kağıdı bulamadıklarından dökme çimento satmaktadırlar.»

Cumhuriyet İlkokulu ana sınıfı öğrencilerinden bir grup öğretmen Ayfer Özsaygılı ile birlikte görülüyor. (Foto: ABC)

Kilisli yurttaşlar ilçelerindeki ana okul sayısının artırılmasını istiyor

KİLİS, (ABC) — Kilis'te Hürriyet, Selahattin İyigün ve Cumhuriyet İlkokullarında altı sınıflı üç ana okulu bulunmakta. Bu üç okulda ilkokul çağı öncesinde bulunan 350 çocuk eğitilmektedir.

Okul çağı öğrencisindeki çocuklara bir çok becerilerin öğretildiği, yeteneklerinin geliştirildiği bu okulların yeterli olmadığını söyleyen Kilisli anne - babalar, ana okullarının sayısının önümüzdeki öğretim yılında daha da arttırılmasını istediklerini söylemektedirler. Ana okullarının yöneticileri de, Kilisli yurttaşlarla hem fikir olduklarını söylemekte, önümüzdeki öğretim yılında ana okulu sayısının artırılması için teşebbüse geçeceklerini söylemektedirler.

Ana okullarındaki çalışmalarla ilgili bilgi veren öğretmen Ayfer Özsaygılı «Sabahcı ve öğlenci devrelerimiz var. İlkokul öğrenimindeki çocuklara yemek yeme, oyuncakla oynama, resim yapma, yaratıcılık ve becerilerini geliştirici konuruz derken, yöneticilerden İzzet Dalyanoğlu da «Öğretmenlerden ayda 75 diğer ailelerden ise ayda 100 lira alıyoruz. Ana okulumuzdaki çocuklara hergün bir öğüt süt, çay, yumurta, sucuk veriyor, çocuklara kahvaltı yaptırıyoruz.

Kereste satışları durdu

İSTANBUL, (ABC) — Kereste fiyatlarına yapılan yüzde 50 oranındaki zamdan sonra piyasada eski ve yeni fiyatlardan olmak üzere iki çeşit satış ortamının ortaya çıktığı belirtilmektedir.

Bazı satıcılar yüzde 50'lik zammı ürünlerine hemen yansıtırken, bazıları da eski fiyattan satışları sürdürmektedirler. Bu durumun satışların son zamdan sonra azalmasından doğduğunu öne süren piyasa ilgilileri «Satışları cazip hale getirmek isteyen bazı toptancılar zamlı satış yapmamaktadırlar. Zaten inşaat sektörünün içinde bulunduğu kriz, son zammı kaldıramıyacak güçtedir» demişlerdir.

SİNEMALAR

- ALKAZAR (45 75 38) Sansar Zehçet - Ali Cengiz Oyunu 11.00-12.35-13.30-15.20-16.25-17.55-19.20-21.15
- DÜNYA (49 93 61) Emanuell 12.00-14.15-16.30-19.20-21.15
- FİTAŞ (49 93 61) Mark Makru 12.00-14.15-16.30-19.20-21.15.
- EMEK (44 84 39) Yıldızlar Savaşı 12.00-14.15-16.30-18.45 21.15
- ELHAMRA (44 42 95) Siyah Kobra-Ölüm Elçisi 11.00-21.00
- LALE (44 35 95) Dila Hanım - Dokunmayın Şaban'ıma 12.00-14.15-16.30-18.45-21.15
- SES (45 24 16) Cici Kız-Çıplak Prenses 11.00'den sonra devamlı
- ÜNAL (44 93 06) Denizler Hakimi-Altın Şehir 13.30-20.30
- YENİ MELEK (44 42 89) Dokunmayın Dünyama
- ZAFER (44 93 06) Denizler Hakimi-Altın Şehir 13.30-20.30
- AS (47 63 15) Yüzyüze 12.30-21.30
- İNCİ (40 45 95) Aldırma Gönül 12.45-14.15-16.30-18.45-21.30 Cumartesi Pazar 11.00'den itibaren devamlı
- ŞAN (40 67 92) İstasyon
- KONAK (48 26 06) Civi

İSTANBUL

- YUMURCAK (61 01 91) Aldırma Gönül-Domatesler Silahlar 11.00-13.30-16.30-18.00-20.30
- AYDIN (21 52 58) Meryem ve Oğulları-Minik Serçe 11.00 20.00
- BULVAR (21 35 78) Kılıç Bey 11.00-13.00-15.00-17.00 21.00
- HAKAN (23 42 33) Aldırma Gönül
- İPEK (22 25 13) Aldırma Gönül
- KISMET (21 17 21) Aldırma Gönül-Acı
- KRİSTAL (21 57 66) Dokunmayın Şaban'ıma
- KARTAL (75 21 27) Kaybolan Yıllar-Emanuel ve Arkadaşları 13.00-20.30
- MARMARA (22 38 60) Ateşli Kan-Asi Motorsikletliler 12.00-14.15-16.30-18.45-21.30
- SİNEMA 74 (72 04 44) Dev Tohumu 12.00-14.15-16.30-18.45-21.30
- ŞAFAK (22 25 13) Lanetliler Dağı
- ÖZKAN (21 81 29) Bakir Delikanlı-Kara Panterin Dönüşü 12.00'den sonra devamlı
- ÖZLEM (21 81 29) Sorma Gir Sokağı-Bu İkiliye Dikkat 12.00'den sonra devamlı
- NİLGÜN (21 11 60) Petrol Kralları-Kanun Gücü
- YILDIZ (21 11 37) Sis Soygunları-Sarı Emanuell
- YENİ METE (Eyüp) Sokakların Belalısı-Cehennemde Buluşalım 12.00-20.30

KADIKÖY ÜSKÜDAR

- ARK (54 02 66) Batan Güneş-Kanlı Döğüş
- AS (36 00 50) Aile Günahları-Olay Adamı 11.00-13.00-15.30-17.30-20.00-22.00
- ATLANTİK (55 43 70) Vahşi Melek
- SİNEMA 63 (55 10 84) Avare
- KENT (36 96 12) Çılgın Atlar
- SUNAR (33 05 84) Bedia
- ÜSKÜDAR (33 24 75) Fadar-Sokak Kızı

TİYATROLAR

- ALİ POYRAZOĞLU - KORHAN ABAY TİYATROSU: (49 56 52) İsteyenin Bir Yüzü Kara Vermeyen Zenci
- ANYAMANYA KUMPANYA (37 80 83) (Kadıköy Hakan Sineması) Tıpkısının Aynısı (21.30)
- BAKIRKÖY HALKEVİ: (71 59 49) Ana
- DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) (Zeki Alasya-Metin Akpınar) Biz Bize Benzeriz
- İSTANBUL AKADEMİK SANAT TOPLULUĞU (33 06 18) (Sunar Tiyatrosu) Suç
- GAZANFER ÖZCAN-GÖNÜL ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) Karımla Evleniyorum
- KENT OYUNCULARI (46 35 89) Odalar-Vanya Dayı

ŞEHİR TİYATROLARI

- HARBİYE (40 77 20) Ayak Bacak Fabrikası
- KADIKÖY (36 31 21) Salon Mutfaktır Oh
- ÜSKÜDAR (33 03 97) Atmosyonya Berberi (21.00)

HARBİYE TİYATROSU MAYIS AYI ÇOCUK ŞENLİĞİ OYUN DÜZENİ:

9 Mayıs Çarşamba 11.00 Emek Köy, 14.30 Şakarcanın Direnişi

12 Mayıs Cumartesi: 11.00 Şakarcanın Direnişi 14.30 Hoşu'nun Utancı

13 Mayıs Pazar: 13.30 Tiyatro Önünde Animasyon 15.30 Açok

Çin Bilim ve Tenkoloji Devlet Komisyonu Başkanı Federal Almanya'yı ziyaret ediyor

Çin-Alman ilişkileri gelişiyor

Bonn, (ANKA) — Federal Almanya Teknoloji Bakanı Volker Hauff, Çin ile teknolojik ve bilimsel alanda işbirliğini geliştirmeye büyük önem verdiklerini söylemiştir.

Volker Hauff, Federal Almanya'yı ziyaret etmekte olan Çin Halk Cumhuriyeti bilim ve teknoloji devlet komisyonu başkanı Wu Hzng ile yaptığı görüşmeden sonra verdiği demeçte, geçen yıl imzalanan ikili ekonomik işbirliği antlaşmasından bu yana, iki ülkenin çeşitli alanlardaki uzman gruplarının görüşmeler yaptığını ve özellikle enerji araştırmaları ve uzay yolculuğu projeleri konularında işbirliği olanakları saptadıklarını söylemiştir.

Federal Almanya Teknoloji Bakanı, Federal Almanya'nın bir Çin kentine enerji sağlayacak merkezin yapımında katkıda bulunacağını, ayrıca Çin'in geniş doğal kaynaklarının geliştirilmesi için ortaklaşa projeler geliştirileceğini söylemiştir.

Waldheim, El Ariş'in Mısır'a geri verilmesi törenine katılacak

KAHİRE, (ANKA) — Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in 27 Mayıs tarihinde Sina yarımadasında İsrail işgali altında bulunan El Ariş kentinin Mısır'a devir törenlerine katılacağı bildirilmiştir.

Mısır radyosunun verdiği habere göre, Kurt Waldheim törenden önce Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ve İsrail Başbakanı Menahem Begin ile görüşecektir.

(Devamı 8. Sayfada)

İRAN'DA YEDİ KİŞİ DAHA KURŞUNA DİZİLDİ

• KURŞUNA DİZİLEN BİR TÜCCARIN MALLARINA EL KONARAK YOKSUL HALKA DAĞITILDI.

Tahran (A.A.) — İran'da Çarşamba sabahı, aralarında tanınmış bir tüccarın da bulunduğu 7 kişi daha kurşuna dizilmiştir. Böylece İran'da son 24 saat içinde kurşuna dizilenlerin sayısı 28'e yükselmiştir.

Kurşuna dizilenlerden Habibullah Elganyan, duruşması sırasında siyonizm ve İsrail'le ilişki kurmakla suçlandırılmış ve İsrail'le ticaret yaptığı için mahkûm olmuştur.

Askerlerle gösericiler arasında çatışma çıktı; iki kişi öldü

Salvador'da göstericiler'e ateş açıldı

San Salvador, (A.A.) San Salvador'un merkezinde göstericilerle askerler arasındaki silahlı çatışmada iki kişinin öldüğü, birçok kişinin de yaralandığı bildirilmiştir.

Geçtiğimiz cuma günden bu yana kentin Kakedraliyle Fransa büyükelçiliğini işgal altında bulunduran «Devrimci Halk Bloğu» adlı örgütün üyelerini destekleyen 400 kişinin gösterisinden sonra kalabalığı dağıtmaya gelen askerler göstericiler arasında şiddetli çarpışmalar olmuş, kentin merkezinin giriş ve çıkışları ordu birliklerince kapatılmıştır.

San Salvador katedralini işgal edenler de, Kosta Rika ve Fransa büyükelçiliklerini işal edenler gibi, tutulu bulunan 5 «Devrimci Halk Bloğu» elemanının serbest bırakılmasını istemektedir.

(Devamı 8. Sayfada)

Yusuf Lüle'nin başkanlığındaki hükümet göreve başladığı halde, Kampala'da yağma olaylarının sürdüğü bildirilmektedir. Fotoğrafta bir dükkândan ele geçirdikleri çuvalları taşıyan iki Ugandalı görülüyor. (Foto: ABC)

UGANDA DA YAĞMALAR SÜRÜYOR

Kampala (Uganda (ABC) — Uganda'da Yusuf Lüle başkanlığında yeni yönetim işbaşına geçeli 10 günü geçtiği halde, Kampala'da yağmaların sürdüğü bildirilmektedir. Savaşın yarattığı enkazın temizlenmesi çalışmaları sürerken, Kampala'nın uzak bölgelerinde gözden kaçmış bazı dükkânlardan hâlâ çuvallar dolusu yiyeceklerin ve bazı temel ihtiyaç maddelerinin, özellikle, geceleri kaçırıldığı, yabancı basın muhabirleri tarafından belirtilmektedir.

Bu arada İdi Amin'in askerleri, katliamdan kaçan 1.000 kadar Ugandalı'nın içinde bulunduğu bir treni durdurmuşlar ve 50 kişiyi trenden indirerek öteki yolcuların gözleri önünde kurşuna dizmişlerdir.

İsrail, Filistin'in devlet kurmasını hiçbir zaman kabul etmeyecek

Kudüs, (ANKA) — İsrail basını, önümüzdeki günlerde İsrail işgali altında bulunan Batı Şeria ve Gazze şeridine özerklik tanınması ile ilgili olarak Mısır'la başlatılacak görüşmeler konusunda yayınladığı haberlerde Filistin Devletinin kurulmasına «hiçbir zaman» izin verilmeyeceğini bildirmektedir.

Basına sızdırılan özerklik planlarını yayınlayan gazeteler, İsrail'in Batı Şeria ve Gazze şeridinde «vazgeçilmez egemenliğinin» süreceğini kaydetmektedirler.

Camp David anlaşmasına göre, 5 yıllık bir özerlik tanınması öngörülen bu bölgelerde Filistin Devletinin kurulmasının «düşünüleme-

(Devamı 8. Sayfada)

Barış İçinde yaşam

Barış içinde yanyana yaşama ilkeleri, Sovyet Komünistlerinin programının ve SSCB dış politikasının organik bir bölümü haline gelmiştir. Bunlar, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin kongrelerinde yaratıcı bir şekilde geliştirilmiş ve daha somut olarak dile getirilmiştir.

Derin, gerçekçi ve iyi esaslandırılmış Barış Programı'nı kabul etmesi açısından SBKP 24. Kongresi özel bir önem taşıyordu. Bu program, günümüz gerçekliklerini, uluslararası ilişkileri belirleyen etkenleri ve insanlığın tarihsel gelişiminin ivedi gereksinimlerini gözönüne almaktadır. Bu; dış politika alanında, barışı ve uluslararası güvenliği güçlendirecek bir dizi önemli önlemleri öngörüyordu.

Herhangi bir programın ne ölçüde gerçekçi ve etkin olduğunu ancak pratik ortaya koyabilir. Günümüzde, Barış Programı'nın zaman sınavından yüzünün akıyla çıkmış olduğu kuşkusuzdur. 70'lerde uluslararası ilişkilerdeki tüm olumlu değişiklikler, Sovyet Barış Programı'nın uygulanmasıyla sıkıca bağlıdır.

SBKP 25. Kongresince kabul edilen Barış ve Uluslararası İşbirliği Savaşımı Programı ve Halkların Özgürlük ve Bağımsızlık Savaşımı Programı, Barış Programı'nı sürdürmekte ve geliştirmektedir. Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin, ivedi global, kıtasal, bölgesel, çok taraflı ve ikili sorunların çözümü için yapılar ve biçimler yaratacak şekilde uluslararası ilişkileri yeniden kurmak çalışmalarındaki etkin ve tutarlı çabalarının temeli budur.

1969 Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Toplantısında Leonid Brejnev şöyle diyordu: «Bizim için barış içinde yanyana yaşama geçici bir taktik buluş değil, sosyalizmin tutarlı barışsever dış politikasının temelinde yatan önemli bir ilkedir. Böylesi bir politika, sosyalit ülkelerde yeni toplumu kurmak ve devrimci hareketleri ve kurtuluş hareketlerini yaymak açısından en elverişli koşulları yaratmaktadır»

Lenin'in barış içinde yanyana yaşama anlayışından kaynaklanan bu çizgi, Leonid Brejnev'in, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin 60. yıldönümü üzerine Raporu'nda, Sovyet Barış Programı'nın daha da gelişimi ve güncelleştirilmesi olan bu raporda da tam olarak yansımaktaydı.

SBKP ve SSCB hükümeti, öteki sosyalist ülkeler partileri ve hükümetleri, kendi dış politikalarını uygularlarken, yumuşamayı tersinmez kılmak için tutarlı bir şekilde çalışıyorlar. Bu, yumuşamanın kalıcı, evrensel ve derin bir duruma getirilmesi gerektiği anlamına geliyor.

Artık, yumuşamayı pekiştirme savaşımını bütün büyük barış koalisyonu, kendi ana gücünün —sosyalist devletler ve uluslararası komünist ve işçi hareketi— yanısıra, ulusal kurtuluş hareketini, bağlantısızlar hareketini, demokratik ve ilerici sosyal eğilimleri ve çeşitli ülkelerdeki gerçekçi güçleri de içeren bu koalisyonu vermektedir.

(Devam Edecek)

GÜNÜMÜZ GENÇLİĞİNİN TOPLUMSAL HAREKETLERİ

GENÇLİK, GÜNÜMÜZ TOPLUMSAL HAREKETLERİNDE BAĞIMSIZ BİR GÜÇ VE AYNI ZAMANDA BAZI DEVRİMCİ AKIMLARIN ÖNEMLİ BİR PARÇASIDIR. TOPLUMSAL ROL VE GÖREVLERİN ÖZÜNÜ KAVRAMAKSIZIN, GENÇLİĞİN SORUNLARINI DOĞRU OLARAK ANLAYAMAYIZ.

Gençlik günümüzde, belki de şimdiye kadar olduğundan çok daha fazla etkili uluslararası bir güçtür. 25 yaşın altındaki genç erkek ve kadınlar insanlığın çoğunluğunu oluşturmaktadır. Tamamen kendilerine özgü sorunları olmasına ve onlara karşı savaşmalarına rağmen, bütün gerici güçlere karşı da saf tutmaktadırlar. Ancak bu genel sorunlardan soyutlanmış da değildir. Her ne kadar özgül bir niteliğe sahip olsa da, tâbi olduğu ulusun çıkarlarıyla gençliğin çıkarları arasında sıra dağlar yoktur. Bu bakımdan, gençliğin kurtuluşuyla bütün emekçi halkın kurtuluş arasında veya gençlik sorunlarının insanlığın karşılaştığı toplumsal ve emekçi, halkın genel mücadelesinin bir parçasıdır. Sonuç olarak, emekçi halkın genel çıkarlarını savunma mücadelesi, gençliğin özgül sorunlarını çözmede özellikle önem taşır.

Sosyalist ülkelerde gençlik toplumsal ve politik yaşamda etkin yer alıyor. Büyük enerji, yüksek ahlâk nitelikleri ve kahramanlık gerektiren yeni toplumun kuruluşunda ön saflarda çalışıyorlar. Sovyetler'de, Sosyalist Devrimin 60 yılı boyunca, sosyalizmin kuruluşu, İkinci Dünya Savaşında onun kazanımlarını koruma, günümüzde ülkemizin komünizme doğru ilerlemesi için emek patlamaları gibi. Gençlik, herşeyden önce Leninist Komünist Gençlik Birliği (Komsomol) Sovyetler Birliği'ndeki bütün hayati olaylarla doğrudan ilgilidir. Geçen on yılda, Halk Sovyetlerindeki Komsomol üyelerinin sayısı 4 kat artmıştır. Bugün, Halk Sovyetleri üyelerinin hemen hemen yüzde 20'sini oluşturmaktadır. Seçimle gelen sendika yöneticilerinin yüzde 13'ü Komsomol'cudur. Komsomol her türlü endüstri girişiminde bütün dallarıyla birlikte «Komsomol Araştırmacısı» denilen kendi kontrol organına sahiptir. Komsomol çalışmalarında 3.5 milyon genç aktif olarak yer alır.

Kapitalist ve gelişmekte olan ülkelerin genç işçileri uluslararası işçi sınıfının önemli bir parçasını oluşturarak, genellikle proletaryanın en etkin kesimi olarak ortaya çıkmaktadır. Genç işçilerin, birleşik, sınıf bilinçli eylemleri gençlik mücadelesinin gelişmesi ve genelde sınıf savaşlarının hızlandırılmasında etkin rolü vardır.

Öğrenciler, özellikle yüksek okul öğrencileri, daha iyi bir gelecek için mücadelede önemli bir rol oynuyorlar. Kapitalist toplumun kendisine adil olmayan davranışına karşı eylemleri, toplumsal protestonun karakterini oluşturmakta ve giderek bütün kapitalist sömürü sistemine karşı mücadeleye dönüşmektedir.

Mühendislerin, teknisyenlerin, aydınların vb. genç nesillerin genel demokratik platformda birleşik eylemleri, son yıllarda gençliğin toplumsal bilincinde önemli değişiklikler olduğu gerçeğini kanıtlamaktadır. Bu sürecin arkasındaki objektif neden, kapitalizmin genel bunalımı koşullarındaki günümüzde, bu genç halkın önemli bir kısmının kendisini ücretli işçi kategorisi içinde bulması ve kendi çıkarlarıyla işçi sınıfının çıkarlarının içiçe olduğu gerçeğini görmesidir. Kırsal alandaki gençlikle, genç göçmen işçiler hergün kabaran sayılarıyla, tekelci egemenliğe, politik eşitsizliğe ve sömürüye karşı savaşanların safına katılıyorlar.

Gençliğin ulusal kurtuluş devrimlerindeki etkin öğe ve tamamlayıcı parça rolünü anlayamazsak, onu yanlış değerlendirmiş oluruz. Aktif toplumsal hareket bölgelerinde, yerel nüfusun önemli hatta bozan çoğunluğunu oluşturan gençliğin, etkin ve genellikle belirleyici katılımı olmaksızın gelişen hiçbir devrim olmadığını kolayca söyleyebiliriz. Gençlik politik bağımsızlığını sağlamlaştırmak ve ekonomik geriliği yenmek için sömürgeciliğin tüm artıklarını yoketmek mücadelesinde kurtarılmış ülkelerin önemli bir gücüdür.

BURJUVAZİNİN KARŞI TAKTİKLERİ

Kurtuluş hareketlerinin düşmanları gençliğin, günümüz ulusal ve dünya politikasında oynadığı rolden gerçekten korkmaktadırlar. Bunun için başvurdukları taktik: Gençlik hareketini diğer bütün devrimci oluşumlardan soyutlamak için herşeyi yapmaktır.

Gençliğe kur yapan bazı burjuva politikacılar ve ideologları; ilerleme açının temel ve tek sahibinin kendileri olduğunu söylemeye devam ediyorlar.

Ancak, pratikte gençliğe, toplumun sorunlarını belirlemede bir kelime için bile en küçük bir olanak tanınmıyor. Buna rağmen, gençliğin ilgisinin toplumsal ve politik sorunlardan uzaklaştırılması için herşey yapılmaktadır.

Bu başarısızlığa uğrayınca, gençlik mücadelenin yanlış yollarına itilir. Emperyalist çevreler, şiddet için, şiddeti telkin ederek, her yerde ve herhangi bir zamanda devrimci hareketi kullanarak gençlik hareketini sabote ediyorlar. Gençlik, devrimci mücadelenin amaçlarına ulaşmasına hiç bir zaman yardımcı olamayacak olan, pervasız terörist eylemlere yöneltilerek provokasyona getiriliyor. Kendiliğinden gelme gençlik eylemini kışkırtarak önce, popülizmin paniği, sonra da misillemelerin sonucu olarak ortaya çıkan gençliğin radikalizmini kullanıyorlar. Terörizm veya aşırıcılığın her çeşidi, gerici güçlere, durumun bir «kontrol edilmeyen şiddet» olduğunu ve «düzenin korunması» gerektiğini söylemenin şartlarını oluşturur. Bu, gençliğe ve tüm sol demokrat unsurlara karşı yöneltilen geniş ve yığınsal kontrolsüz şiddetle sonuçlanır.

Genç aktivistler için, burjuva taktiklerinin saptırılmış karakteri açık olmakla birlikte, bazan burjuva politikacı ve ideologları çok hünerli bir şekilde gençliğin atılgan duygularını sömürerek, tezgâhladıkları oyunda başarıya ulaşırlar.

(Devam Edecek)

Gandi'yi yargılayacak özel mahkemeler Mayıs ayı sonuna dek kurulacak

Yeni Delhi, (A.A.) — İndra Gandi döneminde, 1975-77 yıllarında ilan edilen sıkıyönetim sırasında işlendiği ileri sürülen suçları yargılayacak özel mahkemeler Mayıs sonuna dek kurulacaktır.

Hindistan basın ajansı PTI'nin haberine göre bu mahkemelerin kurulmasıyla ilgili tasarı parlamentonun iki meclisinde onaylanmıştır.

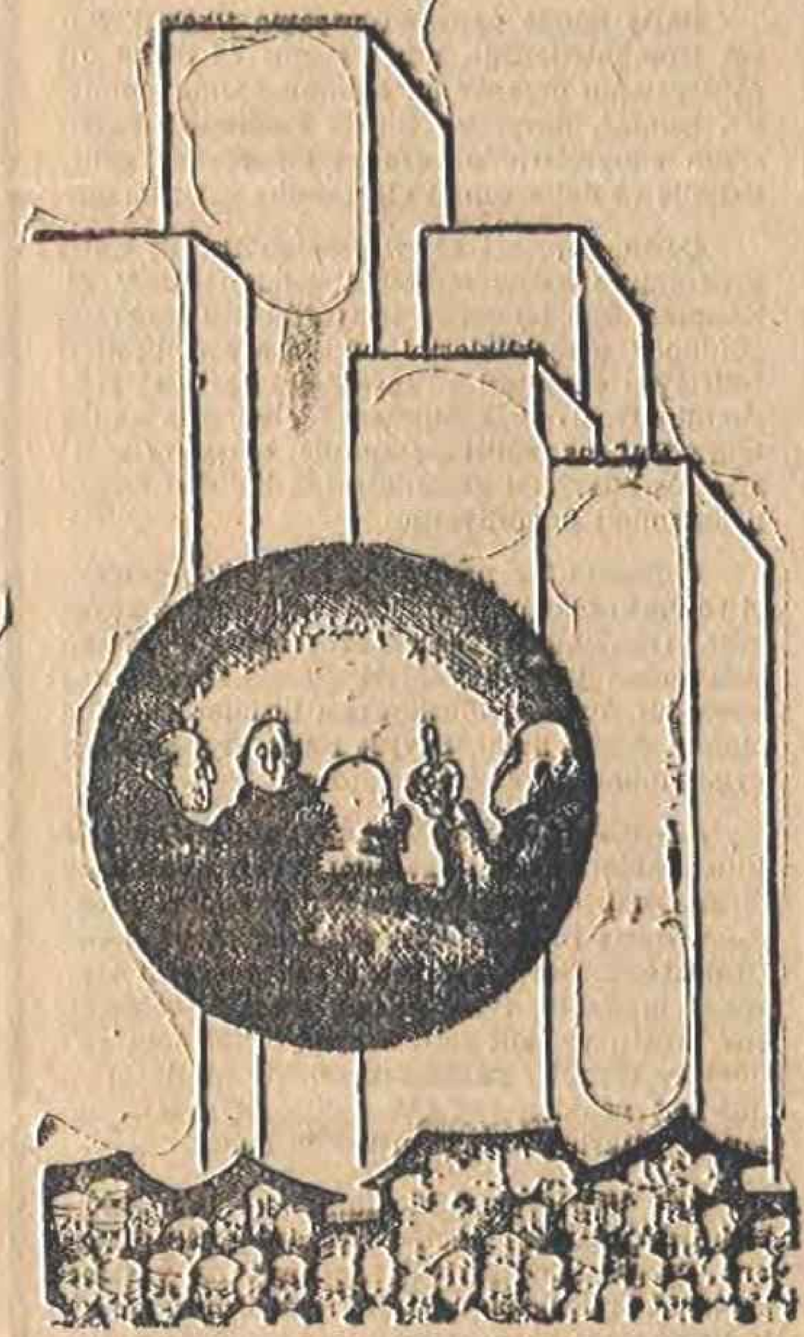
Tasarının devlet başkanınca onaylanarak yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

PTI Ajansı, Bayan Gandi, oğlu Sencay Gandi, eski savunma Bakanı Bahsi Lal ve diğer eski yöneticilerin sıkıyönetimde işlendiği ileri sürülen yirmi çeşit suçtan yargılanacağını belirtmiştir.

Öte yandan geçtiğimiz pazar günü Utar Pradteş'te özel mahkemeler aleyhinde gösteri yapmaya hazırlandığı sırada yeniden tutuklanan Sencay Gandi serbest bırakılmıştır.

Bu arada Hindistan eski başbakanı İndra Gandi'nin de özel mahkemeleri protesto için 16 Mayıs'ta Yeni Delhi'de bir gösteriye katılacağı açıklanmıştır.

BELGESEL / BİR SEMİNER

YEREL YÖNETİM VE GÜÇ YAPISI

~ seminer ~

Belediyelerin Yapısal Sorunları

Köyler açısından önemli olan noktalardan biri de köy-belediye ayırımının yarattığı uçurumun kapatılmasıdır. Kimi uygulamalarda, komşu köylerle de birleşme yoluyla, 2000 nüfusu bularak belediye statüsüne kavuşmanın, yılda Devlet gelirlerinden 300 bin TL'dan fazla bir pay sağladığını gördük. Köy bütçelerinin toplamı ise 1975 yılında 683 milyon TL idi. Köy muhtarlarına bağlanan aylıkların yıllık toplamı 840 milyon TL'dir. Devletin köy bütçeleri ortalamasına (14.5 bin TL.) bu kadar yakın olan parayı (12.000 TL.) bir muhtara ödemesi gerçekten akılcı bir temele oturtulamaz. Köylünün 1970 yılında muhtara ödediği yıllık ise, 23915 köyde 1000 TL'nin altında idi.

Belediyelerin Devlet gelirlerine dayalı kaynaklara sahip olmak bakımından üstün durumda olduklarını belirttik. Ancak büyük-küçük bütün belediyelerin gelir bunalımından hiç bir zaman kurtulamadıkları da bilinmektedir. Belediyeler kanunların verdiği görevleri yapmak, günlük harcamalarını karşılamak için uzunca bir süre taşınmaz mallarını satmak zorunda kalmışlar- lediyeleri, taşınmaz mal, arsa, stoklarını artırma poli- dırı. Bu yolun bir sonu olacağı ortada. Ayrıca Batı Belediyelerinin tikasını geliştirirken, Türk Belediyelerinin sakat bir tutum içine girmeleri, imar planlarının uygulanması, sosyal konut, açık alan, çocuk bahçesi... politikalarının başarısızlığa uğraması gibi sonuçları beraberinde getirmiştir.

Anayasa'nın 116. maddesinde yer aldığı biçimde, gerekli kanunu çıkararak Belediyelere «görevleriyle orantılı gelir kaynağı sağlamayan Devlet, biriken borçları bağışlamak, ya da ertelemek (tahkim-terkin) gibi savunulması çok güç olan yöntemlere başvurmaktadır. Bunun tek yararı belediylerin daha kötü durumlara düşmekten kurtarılmasıdır. 1965 yılından başlayarak, günümüze dek en az 10 milyar TL tutarındaki belediyeler borcunun bağışlandığını, ya da ertelendiğini görüyoruz.

Bu tür uygulamalarda düzensizliğin, rastlantıların egemen olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Ayrıca borcunu zamanında ödeyen Belediyelerle, savsaklayan, ödememekte direnmisini bilen Beldelyelere birgün aynı işlemin uygulanması kararlık yollara sapmayı özendirici bir nitelik taşıması bakımından da çok sakıncalıdır.

Anayasa'nın 38. maddesinde yer alan kamulaştırma bedelini, emlak vergisi yükümlüsünün bildirisindeki değerle sınırlayan hükmün Anayasa Mahkemesince iptalinin Belediyelerin başlattığı birçok projeyi uygulanamayacak duruma getirdiğini; 1971'de çıkarılan Emlak Vergisi Kanunu ile temizlik ve aydınlatma resminin kaldırıldığını yalnız anmakla yetiniyoruz. Bunlardan birincisi Belediyelerin giderini artırırken, ikincisi Belediyeleri dünyanın her yerinde tartışmasız Belediyd geliri olarak benimsenen bir kaynaktan yoksun bırakmıştır.

Konuyu şöyle bağlamak isteriz: Belediye ve köy ayrımının, nitelik değil, nicelik sorunu olduğu görüşünü benimsemek ve bunları görevleriyle orantılı gelir kaynaklarıyla donatmak en doğru bir yoldur. Özel İdarelerin varlık nedeni üzerindeki tartışmalar kısa sürede sonuçlandırılmalıdır. Bu konularda ciddi araştırmalar yapılmış olmakla birlikte TÜBİTAK Kanun tasarısının gerekçesinde de yer alan, Sosyal Bilimler Araştırma Kurumunun, kurulup etkili biçimde çalışmaya başlaması; yalnız yerel yönetim sorunları açısından değil, tüm sosyal sorunların, çağın gereklerine uygun çözümlere ulaştırılması bakımından da çok önemlidir.

BELEDİYE KURULUŞLARI, GÖREVLERİ MERKEZLE İLİŞKİLERİ, GELİRLERİ, SORUNLARI VE ÇÖZÜM YOLLARI

Kamu hizmetlerinin ülke ölçeğinde başkentten yerine getirilmesi olanaksızdır. Bu amaçla, hizmetler, bunlara ilişkin görevler yetkiler, sorumluluklar, her ülkede değişik biçimlerde merkez ile yerel yönetim arasında bölüştürülmüştür. Bir yandan merkezdeki kuruluşlar, merkezi yönetim adına karar almaya yetkili yöneticilerin başında bulunduğu taşra basamaklarında örgütlenmişlerdir. Öte yandan, yerel toplulukların doğrudan doğruya gereksinme duyduğu gnülük, ortaklaşa hizmetleri yerine getirmek üzere merkezi yönetimdne ayrı, özerk yerel yönetim birimleri kurulmuştur.

Ülkemizde de, merkeze bağlı olarak, il, ilçe, bucak, hatta köy düzeyinde yönetim bölümlerine gidilmiş, bunlarda merkezi yönetimin taşra birimleri oluşturulmuştur. Vali, Kaymakam, bucak müdürü gibi yerel yöneticiler merkezi yönetim adına karar almaya yetkili olarak taşra yönetiminin başındadırlar.

Bunun yanında, hizmet götürdüğü halk tarafından seçilmiş karar organları, yöneticileri, merkezi yönetim dışında tüzel kişiliği, ayrı bir bütçesi olan yerel yönetim biçimleri olarak ülkemizde il özel yönetimi ile köyler ve belediyeler kurulması Anayasamızca öngörülmüştür.

İl özel yönetimi ilin tümüne yönelik hizmetleri yerine getirmek üzere kurulmuşsa da giderek işlevlerini yitirmiştir. Köy muhtarlıkları ile belediyeler kuruldukları yerde yaşayanlara doğrudan hizmet götürmekle görevli olan yerel yönetim kuruluşlarıdır. Burada yalnızca belediyeleri ele alacağız. Bununla birlikte, ilgisi olduğu ölçüde, gerektiğinde il özel yönetimi ile köy muhtarlıklarına da değineceğiz.

BELEDİYE KURULMASI

Belediye yasasına göre, bir yerde belediye kurulması için yerleşme nüfusunun iki bini aşması, belli birtakım formalitelerin yerine getirilmesi zorunludur. Ülkemizdeki nüfus artışı sonucu, 2000 nüfus sınırını aşan yerleşmelerde belediye örgütü kurulması yoluna gidilmesi olağan görülmektedir. Kimi kez, bu nüfus sınırına yaklaşmayan yerlerde de sayım günü, düğün ve benzeri çağrılar üzerine gelen konuklarla birlikte 2000 nüfusun aşıldığına, kimi kez de nüfusun şişirilerek yazılıp 2000'den çok nüfusa erişilmiş gösterildiğine ilişkin örnekler vardır. Nedir, köy olmaktan kurtulup belediyd örgütü kurulması konusundaki bu girişkenliği, bu tür dolambaçlı yollara başvurulmasının nedeni? Sorunun yanıtı açıktır. Belediye kurulması sonucunda köy halkı imece ve salmadan kurtulmakta merkezden türlü yardımlara kavuşmaktadır. Bunların en önemlisi, devletin belli gelirlerinden belirli oranlarda kesilen paylar toplamının % 80'inin (beşte dördünün) belediyelere nüfus sayısına göre dağıtılması, geri kalan (% 20'den) beşte birinden oluşan «Belediyeler ortak formül»ndan nüfusu 50 binin altındaki küçük belediylerin borçlanma (ya da ilk kez yapılan imar planı için bağış) yoluyla yararlandırılmalarıdır. İçişleri Bakanlığı bütçesinde 1967 yılından bu yana konulmakta olan yardım fonundan da yıllık bütçesinde öz gelirleri 500 bin lirahın altında olan küçük belediyelere yardım yapılmakta, yeni kurulan belediyeler bu konuda önceliğe sahip bulunmaktadır. Bu, Belediye örgütünü, merkezden kaynak aktarmak için araç durumuna düşürmektedir.

Belediyeler, akçalı destek yanında, merkezin personel, teknik yardımlarından da yararlanmaktadırlar. Nüfus artışları sonucu, nüfusu 2 binin altındaki yerlerin büyük çoğunluğu belediye örgütüne sahip olmuştur. 1929'da Türkiye'de 467 belediye vardı. Bu sayı bugü n1683'ü aşmıştır. Bu belediyelerden 47'si il, 554'ü ilçe, 377'si bucak merkezidir. Geri kalan 690'ı hiç bir yönetim bölümünün merkezi değildir. Köy muhtarlığından belediyeye dönüşmüştür. Bu durumda Belediye kurulmasında yalnızca nüfus ölçüsüyle yetinilmemesi, akçalı kaynakların, gelişme eğilimlerinin elverişli olup olmadığına bakılması, hatta önkoşulan nüfus ölçüsünün 3 bine ya da 5 bine çıkarılması düşünülebilir. Fakat, kırsal alanlarda köy yönetimini güçlendirmek ya da kırsal toplumların kalkınmaya katkısını sağlayıcı öteki yönetim birimlerini, özellikle ilçe çapında yerel yönetim birimini kurup geliştirmedikçe, belediye olmak eğilimi sürüp gidecektir.

BELEDİYE GÖREVLERİ

Anayasamızın 116. maddesi, yerel yönetimlerin halkın ortak gereksinmelerini karşılamak üzere genel karar organları halk tarafından seçilen kamu tüzel kişileri olduklarını belirtmekte, bunların kuruluşları, aralarında birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri, bunların merkezi yönetim ile bağ ve ilgilerinin yasayla düzenlenmesini öngörmektedir. Anayasanın aynı maddesinde yerel yönetime, «görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır» denilmektedir.

Belediye kurulmasında ana amaç yerel halkın ortak gereksinmelerini karşılamaktır. 1930 yılında çıkarılan 1580 sayılı Belediye Yasası'nın birinci maddesinde, belediye, «beldenin ve belde halkının yerel nitelikteki ortak ve uygarca gereksinmelerini düzenlemek ve gidermekle yükümlü bir tüzel kişilik» olarak tanımlanmıştır. Fakat Belediye Yasası, yerel halkın tüm gereksinmelerini karşılamaya yönelik genel bir görevlendirme ya da yetkilendirme yerine, hangi görevlerin belediyelere yüklendiğini 15. maddesinde dizin olarak göstermiştir. Kimi görevler tüm belediyeler için zorunlu kılınmıştır. (Söz konusu maddede yazılı görevlerden üçte ikisi bu niteliktedir). Kimi görevler d tüm belediyeler için isteğe bağlı görev olarak öngörülmüştür. Üçüncü bir küme oluşturan öbür görevler de, gelirlerine göre belediyelre zorunlu kılınmıştır.

Bu açıdan belediyeler, 50 bin, 200 bin, 500 bin liradan çok gelirli belediyeler olmak üzere üçe ayrılmış, buna göre görevlendirme yapılmıştır. Hemen belirtelim ki 1930'dan bu yana gelire göre kümelendirmenin anlamı kalmamıştır. Bütçesi 500 bin liranın altındaki belediyeler azalmaktadır. Denilebilir ki, artık söz konusu görevler irili ufaklı tüm belediyeler için zorunlu görev niteliğine bürünmüştür. Böylece, belediye büyüklüğüne göre görevlendirme amacının gerçekleşmesine olanak kalmamıştır. Öte yandan, Belediye Yasası'nın 19. maddesi, belediyelere, yasaların yüklediği görevleri yerine getirdikten sonra beldede oturanların ortaklaşa, uygarca gereksinmelerini karşılayacak her türlü girişim ve hizmetleri yapmalarına olanak sağlayan genel bir yetki tanınmıştır. Maddenin gerekçesinden anlaşıldığına göre, devlet yasalarına aykırı olmamak kaydıyla, yerel eğilim ve gereksinmelerin gerektirdiği her türlü imar ve geliştirme kararlarını vermek, uygulamak konusunda her bireyin doğal haklarından olan çalışma serbestliği hakkı açıkca Belediyelere de tanınmıştır.

(Devam Edecek)

Uluslararası sendikal hareket ve Türkiye

— 5 —

HSUK'nın sendikacılık anlayışı, adından da anlaşıldığı gibi hıristiyanlık ilkelerine dayanır. O zamanki tüzüğünün 2. maddesinde «Sosyal ve ekonomik yaşam bir halkın bütün çocuklarının işbirliğini içerir. Bu nedenle HSUK, patron tarafından da gelse, işçi tarafından da, şiddeti ve sınıf mücadelesini reddeder» diye yazıyordu.

Dinsel ilkelere dayanmak, sendikaların demokratik kitle örgütleri olma özelliğine ters düşüyordu.

Ancak, Hıristiyanlığın Batı Avrupa toplumlarındaki derin etkileri ve politikada da Hıristiyancılığa dayanan akımların varoluşu, HSUK'nın uzun yıllar aynı özelliğini sürdürmesini olanaklı kıldı.

HSUK, 1968'de Lüksemburg'da toplanan 16. Kongresinde bu sendikacılık anlayışını gözden geçirdi.

Adını «Dünya İş Konfederasyonu (DİK)» olarak değiştirdi. Kendi deyişleriyle, «Hıristiyanlığın toplumsal ilkelerine dayanan ideolojik yönü»nü değiştirerek yeni bir ilkeler bildirgesi benimsediler.

DİK, 1968'den sonra bir kongre daha yaptı, 1973'te de 18. Kongresini topladı. Bu Kongrede, «Dayanışmalı mücadelelerle emekçilerin kurtuluşuna doğru» diye anılan ve DİK'in stratejisinin temelini oluşturan önemli bir metin onayladı.

Metinde, tüm dünya emekçilerinin genel bir sömürü altında yaşadıkları belirtiliyor. Sosyalist ülkelerde de, emekçilerin baskı, yabancılaşma ve sömürü altında oldukları iddia ediliyor.

DİK kapitalist düzeni eleştiriyor.

Sermayenin uluslararası tekelleşmesine ve baskısını artırmasına dikkati çekiyor. Egemen sınıfların uzlaşmacı bir politikayla emekçileri uyutma girişimlerine karşı uyanık olmaya çağırıyor.

Devletin «Hiç bir zaman tarafsız kalmadığını, kapitalist ssitemi ayakta tutmak için bir araç olduğunu» söylüyor.

Ancak, DİK'in tahlillerindeki tutarsızlığı görmemek elde değil.

18. Kongre kararında, kapitalizmin, «üretim araçlarının özel mülkiyetine, ücretli emeğe ve artı- değere tek taraflı olarak el konmaya» dayandığı görüşüne yer veriliyor. Oysa bir biliyoruz ki, önemli olan artı- değere tek taraflı veya çok taraflı el konması değildir. Bu, sömürüyü ortadan kaldırmaksızın artı-değerin daha «adilce» bölüşülmesini savunan reformizmi akla getiriyor.

Bir yerde de, «Emekçilerin ve örgütlerinin mücadelelerinin sömürüyü azalttığı; demokratik ve parlamenter rejimli bazı Avrupa ülkelerinden» söz ediyor. İma edilen yerler, «reformist» iktidarların egemen olduğu ülkeler mi acaba?

DİK'in aylık haber bültenlerinin hemen her sayısında sosyalist ülkelere bir saldırı ya da bir dil uzatma yer alır.

Oysa DİK, «toplumun siyasal, kültürel, sosyal, ekonomik yapılarını değiştirerek, sosyalizm mücadelesini devrimci bir görev» bilmeyi amaç edindiğini belirtir.

«Gerçek bir demokrasiden, gerçek bir insani sosyalizmden yana olduğunu söyler.

DİK'in sosyalizm anlayışının temelinde «otojestiyon» (öz-yönetim) tezi vardır.

Yani fabrika, o fabrikada çalışan işçilerin mülkiyeti olacak ve fabrikayı, orada çalışan işçiler yönetecek.

DİK'e bağlı bazı sendikal örgütler, bir ülkenin tek tek fabrikalarında bile öz-yönetimin gerçekleştirilebileceğini ileri sürüyorlar. Bu, 1800'lerde yaşayan, hayalci sosyalistlerin düşünden başka bir şey değildir. Kapitalist düzen değiştirilmeden, işçi sınıfının iktidarı kurulmadan, işçilerin fabrikaları yönetimi bir hayaldir.

Kaldı ki, işçi sınıfı iktidarında böylesi bir öz-yönetimin uygulanması, işçi grupları arasında rekabetin doğmasına ve ekonominin altüst olmasına yol açar.

Sosyalist bir düzende her şeyden önce halkın genel çıkarı gözetilir ve üretim araçları tüm çalışanların mülkiyetindedir.

Sorunun kilit noktası iktidar sorunudur. Üretim araçlarının yönetimi sorunu sonradan gelir. İşçi sınıfının bilimsel stratejisi bunu böyle koyarken, DİK sürekli «öz-yönetim» sloganı etrafında dönüp durur.

İktidara varma yolu konusunda DİK tam bir yanılgı içindedir.

«Sendikal iktidar»dan söz eder. İşçi sınıfının ve tüm emekçilerin genel mücadelesi gözden kaçırılır. Emekçilerin kurtuluşunun ancak sendikal mücadeleyle başarılacağı izlenimi uyandırılır (bunun adı anarko-sendikalizmdir). Oysa sendikal mücadele işçi sınıfı hareketinin son derece önemli, fakat yalnızca bir yönüdür.

DİK'in tutarsız görüşlerinin somut örneklerinden birini Fransa'da görüyoruz:

Bilindiği gibi Fransız halkının yüzde 49'u oylarını Fransız Komünist Partisi, Sosyalist Parti ve Sol Radikallerin «Ortak Hükümet Programı»na verdiler. «Dünya Sendikalar Federasyonu»na bağlı CGT (Genel İş Konfederasyonu) Ortak Programı desteklerken, DİK'e bağlı CFDT (Demokratik Fransız İş Konfederasyonu)her mitingte «Tek yol: öz-yönetim» sloganını atıyordu.

DİK bugün 14.5 milyon üyesiyle, «Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)» ve «Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu (UHSK)»ndan sonra 3. sendikal üst örgüt.

DİK, diğer iki örgütü de «emperyalist blokların işine yarayan» bir bölünme içinde olmakla suçluyor ve bugün, uluslararası dayanışmanın ve enternasyonalizmin «yeniden inşası»nın ivedilikle gerekli olduğunu söylüyor.

DİK uzun yıllar, sınıf uzlaşmasından yana olan UHSK'yla daha iyi ilişkiler içindeydi. UHSK örgütleri, «Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ASK)»nu kurduktan sonra DİK'i hemen aralarına kabul ettiler.

DİK 1970'de DSF ile diyalog kurmaya karar verdi. 1973'te iki örgütün ortak çabalarıyla bir dünya konferansı düzenlendi.

DİK, «Uluslararası Çalışma Örgütü (UÇÖ)»nün 1975 konferansında, DSF ve diğer sendikal örgütlerle 1973'de varılan anlaşmaya uymama hazırlığını gösterdi.

Herşeye rağmen, DİK ile DSF arasındaki ilişkilerin gelişmesi söz konusudur.

Türk güçlüklere rağmen Fransa'da DİK'in önde gelen örgütlerinden CFDT ile, DSF'ye bağlı CGT konfederasyonları iyi bir işbirliği örneği vermektedir.

DİK, 18. kongresinde aldığı kararlarda da görüldüğü gibi «sınıf mücadelesi anlayışının; bilimsel sosyalizmin sınıf mücadelesi anlayışından esinlenmediğini» belirtiyor.

Sosyalist sistemi tanımaması, bazan reformizme, bazan anarko-sendikalizme kayması bu gerçekten kaynaklanıyor.

DİK, bilimsel sınıf ve kitle sendikacılığını kavrayamamış bir örgüt. Ancak, kuruluşundan bugüne aldığı yolu nesnelce değerlendirmek, 1968'den sonra olumlu bir gelişme yoluna girdiğini belirtmek, gerçekçilik olacaktır.»

1.1.7. Günümüzde UHSK

DİSK Dergisinin Şubat 1976 tarihli sayısında, 11. Kongre tutanakları da dikkatle alınarak UHSK şöyle anlatılmaktadır:

(Devam Edecek)

SÖZLÜK

KRİTİSİZM:

Kant'ın, kendi bilgi teorisi için kullandığı ve kendinden önceki bilgi teorisi görüşleri (rasyonalist dogmatizm (rasyonalizm), ampirik kuşkuculuk (ampirizm)) ile kendi bilgi teorisi arasındaki farkı belirtmek için kullanılan bir belirlenim.

İnsanın uslamlama yetisinin eleştirisel bir tavırla ele alınması, Kant'ı, gerek rasyonalizmin, gerekse ampirizmin tekyanlı olduklarının kabul etmeye götürmüştü; çünkü bilgi edinmek için duyular ile uslamlama yetisinin birlikte çalışması gerekir. Kant'ın kritisizmi, bilgi teorisinde bir ilerleme demektir; ne var ki Kant duyumlarla edinilmiş deneyim ile düşünce arasındaki diyalektik bağı doğru saptayabilmiş değildi.

KURAL:

Yeni-Kantçı (Yeni-Kantçılık) bir akıma da kritisizm adı verilir. Bu akımın baş temsilcisi Riehl'dir.

1) Belirli hedeflere varmak için, çeşitli eylemlerin gerçekleştirilmesinde, pratik-nesnel ve zihinsel işlemlerin yürütülmesinde yol gösterici yönerge ve buyruklar...

Bunları, genel davranış kuralları ve yöntemsel kurallar diye ayırabiliriz. Yöntemsel kurallar, bilgi edinmede çok önemli bir rol oynarlar; yasa-önermelerde dayanırlar, onlara yöntemsel olarak yeni biçimler verirler ve bu yüzden de nesnel gerçeğe dolaylı anlamda uyarlar.

RADYOLAR

TRT-1

06.00 Açılış ve Program
06.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
06.45 Kur'an-ı Kerim Açıklaması ve Bir Konuşma
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.05 Şarkılar ve Oyun Hav.
11.30 Hafif Müzik
11.45 Türküler
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
14.32 Yurttan Sesler
15.00 Kısa Haberler
15.20 Sanatçılarımızı Tanıyalım
15.40 Türküler
16.40 Klasik Müzik
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
18.15 Laf Lafı Açar
19.00 Haberler
20.02 Çocuklar İçin
20.12 Hafif Müzik
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türk Hafif Müziği
21.17 Güfteden Besteye
21.45 Türküler
22.00 Kısa Haberler
22.35 Melodiden Melodiye
23.00 Haberler
23.10 Tatil Gecesi
00.55 Günün Haberleri
01.00 Program ve Kapanış
01.05-05.00 Gece Yarısı

TRT-2

8.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.00 Şarkılar
10.50 Hafif Müzik
11.20 Türküler Geçidi
11.40 Beri Gel Barışalım
12.00 Şarkılar
12.20 Sait Faik'in Ölüm Yıldönümü Özel Programı
12.35 Hafif Müzik
12.40 Halk Ozanları
13.00 Haberler
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Şarkılar
14.30 Konser Saati
15.00 Şarkılar
15.20 Türküler Geçidi
15.30 Çeşitli Müzik
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Beraber Türküler
17.00 Şarkılar
17.30 Fransız Şarkıcıları
18.00 Türküler Ne Der?
18.30 Din ve Ahlâk
19.00 Haberler
19.30 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.00 Başlangıçtan Bu yana İnsanlık
20.30 Küçük Konser
21.00 Şarkılar
22.00 Caz Müziği
22.30 Beraber Türküler
23.00 Müzikte Çağlar
23.30 Haberler
23.35 Hafif Müzik
23.55 Program ve Kapanış

TRT-3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
09.03 Barok Müzik
09.30 Spotnicks Topluluğu Çalıyor
10.00 Türk Yorumcuları
10.30 İtalya'dan Müzik
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği Bobby Hutcherson Dörtlüsü
15.00 Günün Konseri
16.00 Müzik Sohbetleri
17.00 Türkçe Haberler
17.03 İngilizce Haberler
17.06 Pop Caz
18.00 Stüdyo FM
19.00 Akşam Konseri
19.30 Klâsik Türk Müziği Korosu
20.00 Çağdaş Müzik
20.30 Çeşitli Müzik
21.00 Geçmişten Günümüze Senfonik Müzik
21.45 Çeşitli Sololar
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Cuma Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.35 — MARCO

Çizgi dizi filmin 34. bölümünde Marco Vayablanka da annesini aramaya devam eder. Kaldıkları otelin patronu ve kukla tiyatrosu Marco'ya yardımcı olurlar ama bulacaklarından ümitsizdirler.

19.00 — DOĞA BELGESELİ

Bugün yayınlanacak «Başlangıç» adlı bölümde hayvanlar aleminin başlangıcı nasıl oluşmuştur. Nefes alan ve hareket eden canlılar korkuyu nasıl biliyorlar, nasıl umutları oluyor? Bu gibi soruların cevapları bu haftaki doğa belgeselinde yer almakta.

19.30 — EMEKLİLER

Programın dizisinin 3. bölümünde, sosyal sigortalar kurumundan emekli olan işçilerin yaşam ve sorunlarına değinilecek.

20.00 — TSM TOPLU PROGRAMI

Muzaffer Birtan yönetimindeki Türk Sanat Müziği Toplu programı ekrana gelecek.

20.30 — HABERLER VE HAVA DURUMU

21.15 — MİNİK KONSER

21.20 — SAİT FAİK

Ünlü hikayecimiz Sait Faik Abasıyanık'ın ölümünün 25. yıldönümünde sanatçı ve kişiliğini konu alan bir anma programı izlenecek.

21.40 — BİR GAZETECİNİN NOT DEFTERİ

«Nereye Gidiyorlar», bundan 8-10 yıl önce, yazar gazeteci Celalettin Çetin, büyük bir günlük gazetede bu röportajı gerçekleştirmiştir. Yıllar öncesinin ünlü tiyatro sanatçısı Münir Özkul, ünlü ozan Cahit Irgat, ünlü ozan Özdemir Asaf, günlerini üsküdar Ölüm Bahriye(?) koğuşunda geçirmiştir. Yıllar sonra, gazeteci yazar Celalettin Çetin, İstanbul Televizyonu ekipleri ile bu ünlü alkolikleri bir meyhanede topladı. Ve neden içtiklerini, alkolü olan düşkünlüğün nedenini sordu. Ve alkolün insan yaşamında ki yerini yansıtmaya çalıştı.

22.00 — TELEVİZYONDA YABANCI SİNEMA

Bu akşamki televizyondaki yabancı sinemada «Bitmeyen Yarış» adlı film ekrana gelecektir. Filmde, Amerika Birleşik Devletlerinin geleneksel eğlencelerinden biri olan «Rodeo»larda ünlü yarışmalara katılan, vahşi atlara binen bir kovboyun yaşam öyküsü dile getirilmektedir.

Yönetmenliğini Sam Peckinpah'ın yaptığı «Bitmeyen Yarışta» başrolleri Steve Mc Queen ve Robert Preston paylaşmaktadırlar.

23.30 — HABERLER

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

> Bunun sürekli çalışmaları, sürekli bir mücadeleyi gerektirdiğini görmüştük. Karşı-hukukun sosyalist hukuk olmadığını sadece kapitalist hukukun bünyesi ve koşulları içinde bu hukukun zıt bir unsuru olduğunu da görmüştük

— 107 —

Demokrasiye dönüş, güçlü bir politik muhalefet akımı sayesinde ve temsili kurumların politik yönünün çoğunluğun kararıyla değiştirilmesi sonucunda mümkün olabilir ve bu mevcut kurumların çerçevesi içinde cereyan edebilir.

Böyle bir varsayımdan hareket edersek, bizzat kurumların yasal yoldan değiştirilebileceğini tasavvur edebiliriz.

Fakat tekellere karşı birleşen güçlerin çoğunluğu elde etmesi ve bu yeni çoğunluğun getirebileceği değişiklikler karşısında tekeller iktidarlarını korumak için istisnai tedbirlere başvurabilirler.

O zaman halkın buna karşılık vereceğini tasavvur edebiliriz. Bu karşılık bir aşamayı atlatmaya ve kitlelerin politik seferberliğinden etkilenen aynı güçlerin aynı birliği içinde mevcut kurumların tedrici bir gelişimi yerine yeni bir anayasanın kabulüne yol açabilir.

Fakat başarı için gerekli olan birliği korumak zorunluluğu aşamaları atlama eğilimine karşı direnmemizi ve kapitalizmi azdırıp şiddete başvurmaya zorlamamak için adil olanla yetinmemizi zorunlu kılabilir.

Bu açıdan, bu güçlerin legalite kuralları üzerinde anlaşmaya varmaları (kurumların ne şekilde belirleneceği, yetkileri ve sorumlulukları, kimlerden oluşacakları, bireysel ve sosyal güvenceler, vb.) ve bir program çerçevesinde birleşmeleri ittifakın karşılıklı olarak güvence altına alınmasında önemli bir etken teşkil eder.

Legalitenin savunulması ve yasaya itaatsizlik

Fakat legalitenin Devlet iktidarını elinde tutan kapitalizm tarafından çiğnenmesi ahlinde, legalitenin bu ihlali, halkın tepkisinin meşru muhtevası, bu tepkinin yasalara karşı bir itaatsizlik teşkil etmediği yani yasalara uygunluk işte bu noktada birbirinden ayrılır) ve iktidarı elinde tutan sınıf bu yasalara dayanarak «yasal» olarak şiddete başvurabilir ve meşruiyeti çiğneyebilir.

Somut bir örnek vermek gerekirse yasal olarak seçilmiş bir parlamento çoğunluğunu etkisiz kılmak için 1958 Anayasasının 16. maddesine veya Devlet Güvenlik Mahkemesine sığınmak açıkça meşruiyete karşı şiddete başvurmak anlamına gelir. Bu girişimin, ancak çoğunluğun, yasal zaferini iktidarın sadece görünürde yasal tedbirlerine karşı koruyacak güçte bulunmaması halinde başarı şansı olabilir.

Aynı şekilde, seçim oyunları ile bir parlamento çoğunluğu seçmen kitlesinin gerçek fizyonomisine aşırı derecede aykırı düşerse, bu çoğunluğun, yasalar ve olağanüstü mahkemeler yolu ile bile olsa, aslında bir azınlığın iradesini bir çoğunluğa zorla kabul ettirmeye kalkışması bu zahiri legaliteyi gerçek meşruiyetten koparır ve gerçek çoğunluğu bu zahiri legaliteyi kabul etmemeye ve kendi iradesini (yani aslında çoğunluğun iradesini) başka yollardan gerçekleştirme olanaklarını aramaya sevk edebilir.

ŞİDDETİN MEŞRUİYETİ VE MEŞRUİYETİN ŞİDDETİ

Aslında hukukun kendisi, ister fiili ister hukukî mevcut bir karşıt şiddetler ilişkisinin muhafazası olduğuna göre, şiddetin yasal muhtevası ile legalitenin şiddet muhtevası arasında bir çeşit birlik bulunmasında şaşılacak bir taraf yoktur.

Fakat bu birlik aynı zamanda şiddete başvurmanın sınırları (halk desteği) ile hukuki normun düzenleyici rolü (zorlamanın bu desteğe uydurulması) arasındaki birliktir. Barışçı dönüşüm yolunun tercih edilmesinin nedeni bu olduğu gibi, şiddete boyun eğilmesine yasal muhtevasını veren de budur, çünkü bu şiddet hiç bir zaman bir darbenin şiddeti olamaz, ancak şiddete karşı bir şiddet olabilir.

KARŞI-HUKUKTAN SOSYALİST HUKUKA

Son olarak, çelişkinin gelişmesi ve barışçı yollardan çözümü hukuk sahasında karşı-hukukun gittikçe genişlemesi şeklinde yansır.

Bunun sürekli çatışmaları, sürekli bir mücadeleyi gerektirdiğini görmüştük.

Karşı-hukukun sosyalist hukuk olmadığını, sadece kapitalist hukukun bünyesi ve koşulları içinde bu hukukun zıt bir unsuru olduğunu da görmüştük.

Bu demek değildir ki karşı-hukukun gelişmesi ekonomik tepkileri yolu ile kendi öz niteliğini değiştirmeye yöneltemez.

(Devamı var)

Dünya Sendikalar Kongresi Belgeleri

> İstihdam, gelir dağılımı, toplumsal ilerleme ve uluslararası işbölümü üzerine Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından 1976'da düzenlenen Üçlü Konferansta, aynı doğrultuda kararlar alınmıştır

— 6 —

Yeni bir dünya ekonomik düzeninin yerleştirilmesi, gelişmekte olan ülkelerin başlıca istemlerinden biridir. Fakat aynı zamanda, gelişmiş kapitalist ülkelerdeki işçiler ve demokratik güçlerle birlikte tüm sosyalist ülkelerin de bir istemidir. Bu istenilin yaşama geçmesi, dünya pazarını, değişim ve finans dolaşımlarını kontrol eden uluslarüstü şirketlerin faaliyetleri sonucu değişim koşullarının kötüleşmesine son vererek, az-gelişmiş ülkelerde gerçek bir sanayileşmeye olanak tanıyabilir.

Bugünkü bunalım koşullarında, savaşımların yükselişi karşısında yeni bir düzenin gerekliliğini tanımak zorunda kalmış olsa bile, emperyalizm, uluslar-üstü grupların egemenliğini sonsuzlaştırmak için kotlanmış ekonomik düzeni sürdürmeye çalışıyor.

ABD, Federal Almanya ve özellikle Japonya gibi en güçlü kapitalist devletler ve uluslar-üstü şirketler, az-gelişmiş ülkelerin istemlerinin karşılanmasına karşı çıkıyorlar ve egemenliklerini dayatıyorlar. Kuzey-Güney diyaloğu boyunca, gelişmekte olan ülkelerin borçlanması üzerinde bütünsel bir görüşmenin yapılmasına ve hammadde sorunlarıyla ilgili önerilere karşı koydular.

Yeni bir uluslararası ekonomik düzen kurulmasının kapitalist güçler tarafından reddedilmesinin kaynağında, bunalımın baş sorumluları olan uluslararası tekellerin dizgin tanımayan azami kâr yarışı yatmaktadır.

Gelişmiş kapitalist ülkeler ile az-gelişmiş ülkeler arasında, büyük tekellerin dayattığı uluslararası işbölümünün derinleşmesi, onların aşırı kâr sağlamalarına olarak vermektedir.

Bunların az-gelişmiş ülkelere yaptıkları yatırımlar, bu ülkelerin gereksinimlerine uygun bir yönde olmadığı için gerçek bir sanayileşmeye katkıda bulunmamaktadır. Her durumda, uluslarüstü şirketler, teknolojiyi ellerinden çıkarmamakta ve ilgili ülkeleri egemenlikleri altında tutmak için kullanmaktadırlar.

Yatırımı yapılan ülke belli bir ekonomik bağımsızlık düzeyine ulaşmış olsa bile, teknolojiyi elde bulundurmak tekellere büyük olanaklar tanımaktadır.

Tekelci gruplar, operasyonları sayesinde söz konusu ülkeleri, varolan bağımlılık sınırları içinde hapsetmekte ve doğal zenginliklerini yeni biçimler altında yağmalamayı sürdürmektedirler.

Enerji kaynağı ürünler hariç bilinen hammadde rezervlerinin % 40'ını ellerinde bulunduran gelişmekte olan ülkeler, kaynaklarını rasyonel bir şekilde değerlendirmek, gerçek bir sanayileşme sağlayabilmek ve az-gelişmişliği yenmek için teknolojiye egemence sahip olmak istiyorlar. Ancak uluslar-üstü şirketler, daha sonra uygulayacakları teknolojiyi «çekmecede hazır» değilse, yeni teknikler planlarını yapmamışlarsa, ellerindeki tekniği hiç bir zaman elden çıkarmazlar. «Elden çıkaracakları» teknikler, aşılmak üzere olan tekniklerdir. Bu da, bu teknikleri satın alanların bağımlılığı sürdürür ve onu pekiştirir.

Böylece teknoloji değişimi, uluslararası işbölümünün genişlemesi ve derinleşmesi temeli üzerinde oturmaktadır. Uluslar-üstü şirketler, Üçüncü Dünya ülkelerinin bağımsız gelişmelerini engelleyerek, teknolojik buluşları bu yönde, egemenliklerini yaygınlaştırma aracı olarak kullanmaktadırlar. Bağımsız gelişmeye ve sanayileşmeye dayalı olmaksızın gelişmekte olan ülkeler, bugün işgücünün % 40'ını etkileyen ve yüzyılımızın sonuna kadar bir milyar artacak olan işsizliği emmek ve kısıtlı-istihdamı aşmak için gerekli istihdam alanlarını yaratma düzeyine ulaşamayacaklar; dünya üretimi içinde yalnızca % 14'le sınırlı olan paylarını da artıramayacaklardır.

Uluslararasılaşmanın her alanda arttığı bu dönemde, az-gelişmiş ülkelerin, gelişmiş kapitalist ülkelerle ve dolayısıyla uluslar-üstü şirketlerle de işbirliği yapmalarının anlaşılamayacak bir yanı yoktur. Ancak bu, uluslarüstü şirketlere, bu ülkelerde kendi yasalarını dayatma hakkını veremez. Bu koşullar altında, az-gelişmiş ülkelerin, uluslar-üstü şirketlerin ve yabancı sermayenin faaliyetlerini, kendi ulusal gelişme stratejilerinde belirlenen ekonomik ve toplumsal hedeflere uygun olması için denetlemeleri ve kurallara bağlamaları hayati çıkarları gereğidir. Ulusallaştırma, yabancı varlıklarının [illegible] transfer etme ve mülksüzleştirme hakları gibi, ekonomik ve politik bağımsızlıklarını, tüm zenginliklerini, doğal kaynaklarını ve ekonomik faaliyetleri üzerindeki sürekli ve tam egemenliklerini korumalıdırlar.

Birleşmiş Milletler Örgütü tarafından, yeni bir dünya ekonomik düzeni yerleştirilmesi için eylem programları, kararlar ve deklarasyonlar kabul edilmiştir. Bu belgeler, uluslararası gelişme stratejisi çerçevesinde gelişmekte olan ülkelerin sanayileşmelerini teşvik etmeyi amaçlayan önlemlerin alınması için uluslararası milletler topluluğunun her çabayı göstermesi gerektiğini belirtmektedir. BMÖ Genel Kurulu tarafından, uluslararası düzeyde yeni ekonomik ilişkiler kurmaya ve yeni bir uluslararası ekonomik düzeni yerleştirilmesine katkıda bulunmaya yönelik bir araç olarak, devletlerin hak ve görevlerine ilişkin Anayasa onaylanmıştır.

İstihdam, gelir dağılımı, toplumsal ilerleme ve uluslararası işbölümü üzerine Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından 1976'da düzenlenen Üçlü Konferansta, aynı doğrultuda kararlar alınmıştır.

Ancak bu kararların ve önlemlerin gerçekten yaşama geçirilmesi, savaşımlara, sendikal hareketin bu savaşımları etkili kılmak için, onlara birleştirici temeller üzerinde geliştirebilme yeteneğine bağlıdır. Bu savaşımlar, dünya çapında üretim ve dağıtım sisteminde varolan yapıların kökten değiştirilmesi, devletlerarası işbirliği, işçilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi biçimindeki önde gelen hedefle ilgilenen tüm güçleri biraraya getirmelidir.

(Devamı Edecek)

K. ZELINSKI

SOVYET EDEBİYATI

Dostoyevski, Rusya'nın "Evrensel hümanizması" fikrine mistik bir anlam veriyordu. Bu fikri, Hıristiyanlık fikrine bağlıyordu. Hıristiyanlığı en güçlü savunacak ve yaşatacak halkın Rus halkı olduğuna inanıyordu

— 152 —

Ve artık yeni dünyanın eşiğinde, zorunluluğun hüküm sürdüğü bir dünyadan özgürlüğün dünyasına geçiş arifesindeyiz. Yeryüzünü, tıpkı 300 kilometre mesafeden kozmonotlar dünyayı nasıl yepyeni gözlerle görüyorlarsa, öylesine yenilenmiş bakışlarla seyrediyoruz. Ve komünizmin yeni dünyasında, yeni kuşaklar dünyanın yeni edebî haritasını, kendi haritalarını, kendileri yaratacaklar.

SOVYETLER BİRLİĞİ HALKLARININ RUS EDEBİYATINA KATKILARI

Bu bölümde, Sovyet Rus edebiyatının SSCB'nin diğer halklarıyla ilişkilerini göstermeye çalışacağım. Rus edebiyatının Sovyetler Birliği'nin diğer halklarının edebiyatı üzerindeki etkileri çok tartışılmış üzerinde çok yazılıp çizilmiş bir konudur. Yukarda da değindiğimiz gibi, antikomünizm bezirgânları diğer Sovyet edebiyatlarının Rus edebiyatının kılığına büründüğünü, Rus debiyatı içinde eridiğini kanıtlamak isterler.

Ben başka bir şeyden söz etmek istiyorum: Rus yazarlarının diğer Sovyet halklarından neler aldıkları ve nasıl aldıkları konusu üzerinde duracağım. Rus yazarlarını Rusya'daki halkların yaşamına bağlayan bağır yeni değildir; 17. yüzyıl bşlarına kadar gider.

Puşkin, eserlerinde, Rusya'nın çokuluslu ve çok dilli bir ülke olduğu bilincine güçlü ve derin bir şekilde varmış ilk yazardır. Bielinski'nin, (Kafkas Mahkûmu üzerine yazdığı makalede) «Puşkin'in şiir perisinin, Kafkasya ile Rusya arasında gerçekte uzun sürelerden beri varolan yakınlığı açıkça ortaya çıkardığını» yazmasının belli nedenleri vardır. Önce Puşkin, daha sonra da Lermontov'un esrlerinde (İsmail Bey, vs., Rusya'nın çokuluslu yapısının ilerici, hatta bazan devrimci bir vurgu kazanmasının nedeni, bu eserlerde ezilen halkların devrimci tepkilerinin, çarlık düzenine karşı bağımsızlık mücadelelerinin anlatılmasıdır.

Puşkin bize, kendimizi Rusya'nın tüm halklarıyla verimli bir kaynaşma içinde hissetmemizi öğretmiştir. Bu duygu, Oktobr Devriminden hemen sonra çok yönlü ve güçlü bir şekilde gelişen bir Rus geleneğidir. Puşkin üzerine konuşmasında, Dostoyevski, Puşkin'in evrensel boyutlar kazanan sevgi gücünde, «ulusumuzun ana yetisini» dahiyane bir şekilde sezmiştir. Büyük yazar, Puşkin'in sanat dehasının en önemli yetisinin başkalarının ruhuna girebilme, kendisini başkalarıyla özdşleştirebilme olduğuu söyler (Faust'dan Sahneler, Cimri Şövalye, Don Juan, Kuran'ın Taklidi, vs.) Puşkin neden bazı şeyleri anlatmak için başka halkların hayatına ve kişilerine başvurmuştur? Puşkin, bu yolla, Rus halkının «evrensele, tüm insanlığa» karşı duyduğu ilgi ve sevginin söz cülüğünü yüklenmiştir, der Doştoyevski. Rus halkı, barış ve kardeşlik ilkeleri doğrultusunda, diğer halkları birleştiren halk olmuştur. «Burada kutsallık noktasına varır, burada peygamberleşir.» (Dostoyevski).

Dostoyevski, Rusya'nın «Evrensel hümanizmasi» fikrine mistik bir anlam veriyordu. Bu fikri, Hıristiyanlık fikrine bağlıyordu. Hıristiyanlığı en güçlü savunacak ve yaşatacak halkın Rus halkı olduğuna inanıyordu.

Ama Rus halkı, çok daha gerçek ve güçlü olan birleştirici ve insancıl bir başka fikri yüklendi ve savundu. Komünizmin gücü, emekçilerin ve halkların kardeşliği fikri... Çok uzun sürelerden, çok eski çağlardan beri, ulusal karakterimiz evrensel sevgi çizgileriyle, Puşkinvari çizgilerle yüklüdür. Çarlık rejimine, toprak sahiplerine ve sömürücü burjuvalara karşı kurtuluş savaşında, Rus halkının ülkemizin diğer halklarıyla bütünleşmesi, onlara karışması bu özellikleri yansıtır. Rus karakterinin temeli budur. Başka ülkelerin halklarına karşı ilgimiz, bir başka halktan insanlarla kader birliği yapma heyecanımız, böyle tutuşmuştur.

(Tıpkı Gorki gibi), Rusya halklarının sesin özellikle de Ermeni halkının sesine kulak vermiş olan Valeri Briussov'a Üçüncü Sonbahar şiirini ilham eden de aynı duygu değil midir? Briussov'a göre, yeni Sovyetler Rusya'sı «Yeryüzünün tüm halklarına yol gösterir.»

Oktobr Devriminin bir çeşit kafa tembelliğinden kurtardığı; sosyalist kuruluşun tüm halkları aynı potada eriterek geliştirdiği; faşizme karşı ulusal savaşın, «ortak vatan» için mücadelede kanla pekiştirdiği ulusal karakterimizin bu yanıdır, yani tüm halkları birleştirici hümanizmamızdır. Tüm Sovyet edebiyatının en tanınmışından en silliğine kadar tüm yazarlarımızın, Puşkin'in evrensel hümanizma geleneğini alıp, bu geleneği değiştirdiklerini, yeni bir içerik kazandırdıklarını kabul etmemek olur mu? Sovyet edbiyatının en belirleyici çizgisi olan bu olguyu görmezlikten gelirsek, edebiyatımızı yoksullaştırmış, onun hakkındaki yargılarımızı yarım bırakmış olmaz mıyız?

(Devam edecek)

Ekonomi ve politikanın diyalektiği

Halkların ve bölgelerin özerklik hakkına kavuşması süreci hızla gelişmektedir. Bu da devlet cihazının desantralizasyonu, halkın bu cihaza yaklaşması koşullarını sağlamakta, temsili demokrasinin yeni boyutlar alması ve dolaysız demokrasinin daha etkili olması için zemin hazırlamaktadır.

— 2 —

Böyle bir olağanüstü durumda İKP, parlamentoda ve ülkede çoğunluğa dayanacak ve ülkenin ekonomik ve politik alanlarda gereksindiği önlemleri uygulayabilecek saygınlığı olan demokratik bir ulusal koalisyon hükümeti kurmanın zorunlu olduğunu kavradı. Bu görüşler daha sonra Moncloa'da yapılan ve aslında ulusal barışma politikasının, partimizin seçim kampanyası sıralarında savunduğu anayasal anlaşmanın doğrulanmasından başka bir şey olmayan belgede yankısını bulmuştur. Bu anayasal anlaşma hükümetin ve hatta, belgenin politika ile ilgili kısmını imzalamadığı halde, ekonomik önlemlerle ilgili bölümünü onaylayan Halk Birliği Partisi'nin katılmasıyla gerçekleştirimiştir.

Moncloa anlaşmasındaki kararların yerine getirilmeşi, emekçilerin toplumsal yaşamdaki yerini belirleyen bir politik sektörün ele geçirilmesi ve aynı zamanda finans oligarşisinin en gerici çevrelerinin çıkarlarına karşı bir seri toplumsal ve ekonomik önlemlerin kabulü demekti. Bu da faşist diktatörlükten demokrasiye geçiş dönemindeki güçlüklere karşın, devletin demokratikleşmesi için bazı değişimler yapılabileceğini göstermektedir.

Halkların ve bölgelerin özerklik hakkına kavuşması süreci hızla gelişmektedir. Bu da devlet cihazının desantralizasyonu, halkın bu cihaza yaklaşması koşullarını sağlamakta, temsili demokrasinin yeni boyutlar alması ve dolaysız demokrasinin daha etkili olması için zemin hazırlamaktadır.

Benimsediğimiz demokratik yol parlamentoya, özerk ve yerel iktidar organlarına, işletmelerde demokrasinin gelişmesine, köylerde ve hr düzeyde yönetime katılmaya ve demokratik kontrolda bulunmaya büyük bir önem vermekte, sınıflara bölünmüş bir toplumda yığınların savaşlarının çözümleyici önemini belirlemektedir. Günümüzde de, sınıf savaşının başlıca görevi diktatörlükle demokrasi arasındaki çelişkileri çözme olarak kalmaktadır.

Bütün bu olayların, özellikle Moncloa anlaşmasından sonrakilerin gelişme temposu bir anayasa tasarısının hazırlanmasına olanak sağlamıştır. Bize göre bu tasarı toplumumuzda demokratik kuruluşlar yaratılması gereksinimlerine cevap vermekte; devlet cihazının sermayenin emrindekinden farklı bir rol oynamasını sağlamamız için bize yeni olanaklar vermektedir. Kısacası özgürlük ve demokrasi koşulları içindeki sosyalizme geçişin eşiği olacak politik ve toplumsal demokrasinin yolunu açacak bir seri değişimler yapılmasına olanak vermektedir.

İKP'nin bütün bu görevlerin gerçekleştirilmesindeki rolü herkesce biliniyor: Tüm ülkenin politikası partimizin politikası etrafında biçimlenmktedir. İKP'nin gücü sadece 20 milletvekilinin olanaklarıyla sınırlı kalmayarak, çok daha önemli boyutlar almakta ve partinin politik kapasitesi, herşeyden önce memleketimizde «eurocommunisme» adı verilen taktik ve stratejik doğrultusunun etkisiyle ölçülmektedir.

Sözümü bitirirken şunu da belirtmek isterim: 15 Haziran'dan önce kazanılan tüm başarılar nasıl politikamızın doğruluğunu kanıtladıysa, daha sonraki bütün olan bitenler de inancımızı güçlendirmiştir.

•

Şu veya bu üretim tarzında üretici güçler toplumun gelişmesindeki ardıcıllığı sağlayan ve alt aşamadan üst aşamaya geçişi belirleyen elemanı oluşturmaktadır. Üretim ilişkileri ise üretim tarzında tarihsel gelişmenin fasılalığını belirleyn başka bir elemandır, Üst-yapı buna doğrudan doğruya bağlıdır. Toplumda, tıpkı doğada olduğu gibi, fasılalı olan, sıçrayışlarla olan geçişler hepsinden ilginçtir, çünkü onlar yeni yeni özelliklerin, niteliklerin doğmaşına yol açmaktadır.

Yaşadığımız şu dönemde tam da böyle bir geçiş oluşmaktadır ve bunun sürekli olarak etüd edilmesi gereklidir. Bunun önemi özellikle şundan ileri geliyor: Şu veya bu dönemin kendine özgü karakteri yeterli derecede gözönünde bulundurulmaz, örneğin burjuva devrimlerinin gidişiyle dolaysız benzetmeler yapılırsa, proletarya devrimi hakkında yanlış yargılara varılabilir.

Bilindiği gibi Fransa'daki burjuva devriminden sonra, diğer ülkelerde kapitalizme geçiş barışçı yoldan gerçekleşmiştir. Öyle durumlar olmuştur ki, burjuvazi, herhangi bir feodal devlette, aşamalı olarak şu veya bu mevzii ele geçirirken, feodal iktidar diğer bazı mevzileri elinde tutmşu ve dolayısıyla, burjuva dvleti, çeşitli ara aşamalardan geçerek oluşabilmiştir. Buna dayanarak sosyalist devrimde de benzer geçici aşamalar olabileceğine, işçi sınıfının bu aşamalar sırasında seçimlerde elde ettiği bir çoğunluğa dayanarak burjuva devletini yavaş yavaş ele geçireceğine dair bir sonuca varmak doğru olur mu? Başka bir deyişle işçi sınıfının, ideolojik aygıtı ele geçirerek, demokrasiye ve burjuva legalitesine dayanarak, proletarya diktatörlüğüne başvurmadan, burjuva devlet aygıtını yeniden örgütleyip örgütleyemeyeceği sözkonusudur.

(Devamı 8. Sütunda)

"Teslim Olmayanlar Ölmez"

Nikolai Chukovsky

Sandıklar çukurun dibinde gelişi güzel yığılmışlardı. Patlama, onları da fırlatmış ve sandıkların parçalanmasına yol açmıştı. Sandıkların çıradan farkı yoktu. Rüzgâr, alevlerin azalmasını ünlüyordu.

— 128 —

Tepesinde mermiler patlarken o, başını dahi eğmiyordu. Sol eli ile dürbünü gözlerinde tutuyor, sağ eli ile işaretler yapıyordu. Sashka Stroganov, siperin ardında onun ayak dibinde oturuyordu. Bazen Gusav, onun kulağına bir komut fısıldıyor, o da sürünerek komutu yerine getiriyordu. Bazen yukarı mermi taşıyan adamlardan birine yardım ediyor, bazen bir yaralıyı sığınağa sürüklüyor, bazen de filo komutanlığına telsizle bir mesaj veriyordu.

Adaya düşen mermilerin çatırtıları ve geri kalan iki topun gök gürültüsünü andıran sesleri, devamlı bir güm bürdeme halinde birbirine karışıyordu. Fakat çok kısa bir duraklamayı takiben birden neşeli bir haykırış etrafı doldurdu. Baskakov'un topunu kullanan denizciler, sıçrıyor, beyaz keplerini havaya fırlatıyorlardı. Buna Pavel Ulichev'in topçuları da katıldılar. Bütün adayı saran sevinç, Baskakov'un çıkartma gemilerinden birinde yangın çıkartmasından ileri geliyordu. Gemiden kalın dumanlar yükseliyor ve çevresini saran hücumbotlar, suya düşen Alman denizcilerini topluyorlardı.

Çıkartma gemisi alev aldıktan birkaç dakika sonra Pavel Ulichev, tam isabet ile bir hücumbotu batırmıştı. Bu yeni başarı da sevinçle karşılanmıştı. Fakat şu anda adayı savunanların yarısı saf dışı kalmışlardı. Beklemedikleri dirençten ötürü gecikken Almanlar, şimdi adayı daha büyük bir hırsla dövüyorlardı.

Bu sırada Pavel Ulichev'in topunun siperi önünde bir mermi patladı. Üsteğmen elinden dürbününü düşürerek yuvarladı ve sonra Sashka'nın kollarına çöktü. Ulichev ve bütün adamları Gusev'e doğru koştular.

Sashka, "Bana tutunun, Yoldaş Üsteğmen," diye haykırdı. "Sizi sığınağa götüreyim."

Fakat Gusev onu itti ve siperden düşen bir taşın üzerine oturdu. Bir şarapnel parçası ile dizinin biraz üzerinden yaralanmıştı. Pantolonu kan içindeydi. Yüzü sapsarı olmuştu. Fakat etrafını çevİren denizcilere kızgınlıkla baktı ve "Hemen işinizin başına dönün!" diye bağırdı. "Topunuzu terketmeğe nasıl cesaret ediyorsunuz?"

Adamlar, şaşkın durumda toplarının başına döndüler. Gusev ise yüzünü acıyla buruşturarak yaralı bacağını ileri doğru uzattı. Sashka'dan dürbününü aldı ve bir kez daha eli ile keskin bir işaret yaptı:

"Ateş!"

Fakat işte bu sırada daha öncekilerden de büyük bir felâket meydana geldi. Bir düşman mermisi, topların gerisindeki bir çukurda bulunan bir cephane sandığının üzerine düştü. Cephane toplara uzak olduğundan ve adada adam kıtlığı başladığından ötürü cephanelik görevini yapan sığınaktan çıkarılarak bu çukura getirilmişti. Bunun üzerine sandık alev aldı ve bunu korkunç bir patlama izledi.

Bu, adada o güne kadar duyulan en dehşet verici patlamaydı. Ayakta duran ya da oturan herkesi yere çarpmıştı. Fener kulesi hissedilir biçimde sarsılmış, sanki bir anda çökecek gibi olmuştu.

Fener kulesi yerinde kaldı, fakat toplara mermi taşıyan üç denizci derhal can verdi. Paramparça olan vücutları, patlama yerinden çok uzaklara fırladı.

Ama hepsi bu kadarla kalmadı. Başını kaldıran Gusev, çukurdan alevler yükseldiğini ve rüzgârın alevleri diğer cephane sandıklarına doğru ittiğini gördü.

Sandıklar, çukurun dibinde gelişi güzel yığılmışlardı. Patlama, onları da fırlatmış ve sandıkların parçalanmasına yol açmıştı. Sandıkların çıradan farkı yoktu. Rüzgâr, alevlerin azalmasını önlüyordu. Alevler, bu sandıklara ulaştığında bir patlama olacak ve adada ne tek bir mermi, ne de tek bir insan kalacaktı.

Gusev, "Sashka," diye seslendi.

Sashka Stroganov, komutanının parmağı ile işaret ettiği yere baktı.

"Anlıyorum," diye fısıldadı. "Gideceğim..."

Gusev, ona üzüntüyle bakıp başını salladı. Çukurdaki alevleri çok geç olmadan birinin söndürmesi gerekiyordu. Kuşkusuz hâlâ çok geç değilse... Sashka'yı çok severdi, Sashka'nın da ona düşkün olduğunu bilirdi. Fakat başka kimi oraya gönderebilirdi. Gidebilse, kendi oraya sürünürdü. Ama yaralı bacağı hareket etmesini önlüyordu. Toplar ateşe devam etmeliydi. Tek adamı oradan alamazdı. El altında Sashka'dan başka kimse yoktu.

Sashka, siperin ardından çıkarak kayalara doğru süründü. Genç vücudu süratle hareket ediyordu. Bir mermi geldi mi, durarak yere yapışıyor, sonra yine sürünmeğe devam ediyordu. Gusev, Ulichev'in topunu, düşman gemilerini ve Sashka'yı aynı anda izlemeğe çalışıyordu. Oraya varabilecek miydi? Zamanında orada olacak mıydı?

Sashka, çukura ulaştı, fakat başka biri oraya kendisinden önce varmıştı.

Çukurun dibinde dumanların ortasında iri yapılı bir adam yanan tahta parçalarını üzerlerine basarak söndürmeğe çalışıyor, kızgın odun parçalarını parmakları ile tutarak uzağa fırlatıyordu. Bazıları suya düşüyor, tıs diye bir ses çıkartarak sönüyordu.

Bu adam, parti örgütçüsü Poleshchuk'tu. Mermi taşımağa başlamıştı. Çukurun dibindeki alevleri görünce de, durumu derhal kavramıştı. Ya adanın öbür ucuna kaçacak ya da çukura atlayıp alevleri söndürecekti. Çukura atladı.

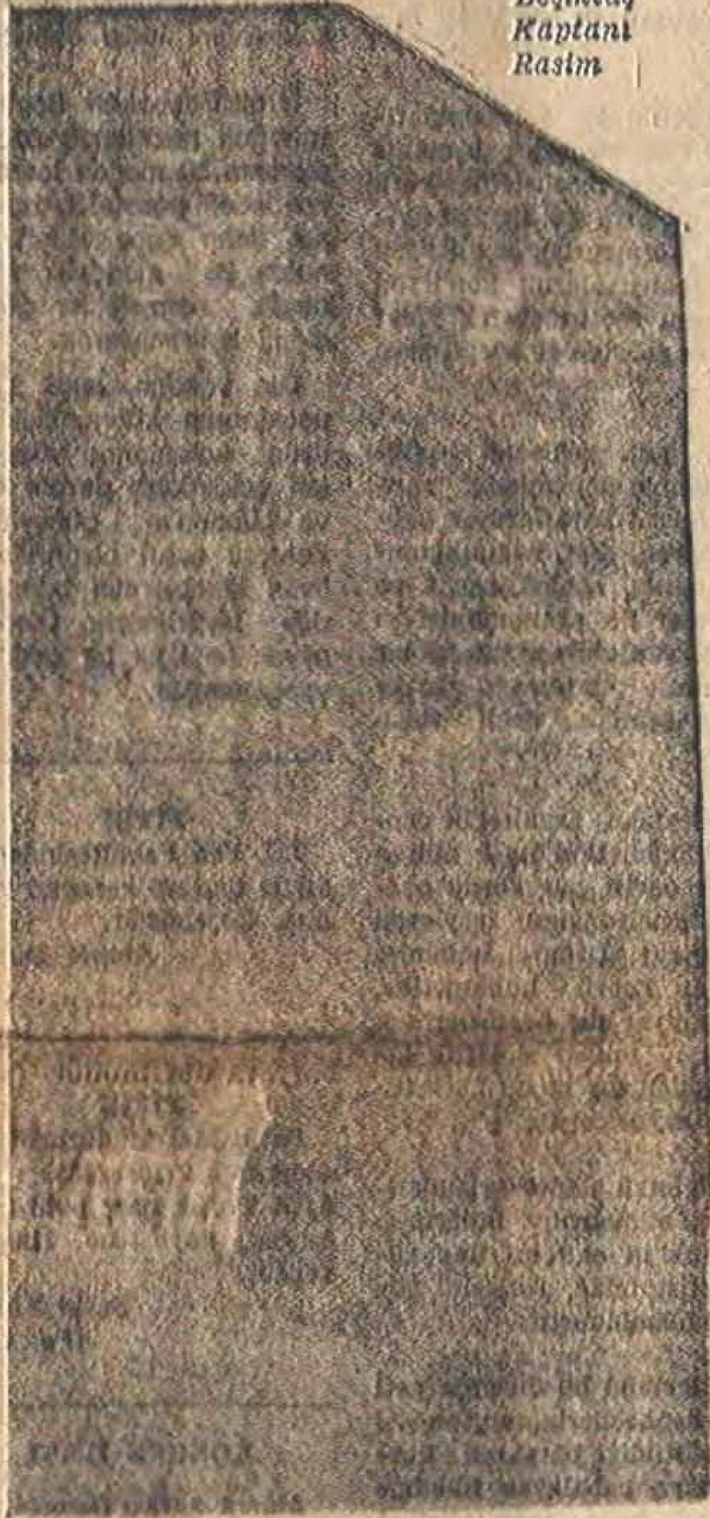
Bazı cephane kutuları, için için yanmağa başlamıştı bile. Bazı sandıklar ise parçalanmıştı. Etrafa dağılan mermiler, yanan parçaların yanında duruyorlardı. Dumandan boğulacak hale gelen Poleshchuk, süratle çalışıyordu. Alevleri eziyor, yanan tahta parçalarını çukurdan dışarı fırlatıyor, sandıkları ters çevirip üzerlerine toprak döküyor, mermileri uzağa sürüklüyordu. Fakat aynı anda her yerde olamıyor ve ayrıca, duman görüş gücünü azaltıyordu. Poleshchuk, her an bir patlama bekleyerek alevlerle mücadele ediyordu.

Sashka'nın geldiğini gördüğünde, uzaklaşması için eliyle işaret yaptı, fakat Sashka, uzaklaşacağına çukura atlayınca ona hemen ne yapması gerektiğini anlattı. Biraz sonra alevleri kontrol altına almışlardı.

(Devam Edecek)

Pazar günü ezeli rakibi Beşiktaş ile yapacağı maça hazırlanan Galatasaray bir çalışmada görülüyor.

Galatasaray ve Beşiktaş dev maç için son çalışmayı bugün yapıyor

Beşiktaş Kaptanı Rasim

Pazar günü bir kez daha karşıkarşıya gelecek olan Galatasaray ve Beşiktaş futbol takımları bu zorlu mücadelenin hazırlıklarını sürdürmektedirler.

Son haftaların iki başarılı ekibini karşıkarşıya getirecek olan maç için iki ekipte son çalışmayı bugün yapacaktır.

Gerek ligde şampiyonluk için azda olsa ümidi bulunan Galatasaray, gerekse amaçladığı lig dördüncülüğünü nihayet yaaklayan ve yerini korumak azminde ki Beşiktaş pazar günkü maçtan iki puan bekliyor. Çünkü alınacak tek puan iki takımında işine yaramayacak. Bu açıdan ezeli rakipler haftayı sıkı bir şekilde çalışarak geçirdiler. Pazar günkü bu zor maç için Galatasaray Teknik Direktörü Coşkun Özarı: «Ezeli rakibimizle çok zor bir karşılaşma yapacağız. Trabzonspor galibiyetinden sonra, Beşiktaş galibiyetinin zevkini seyircimize tattırmak istiyoruz. Hafta başından beri sıkı bir çalışma içindeyiz. Zafer'in sakatlığı da geçerse daha güçlü bir ekip olarak sahaya çıkacağız amacımız mutlaka iki puan.» derken, Beşiktaş Teknik Direktörü Doğan Andaç ta Özarı kadar iddialı konuşarak maç için şunları söyledi:

«Son üç maçımızdan ikisini dışarda oynamamıza karşın 6 puan aldık. Bu takım olarak iyi bir yolda olduğumuzun işaretidir. Ayrıca kazanılan maçlar sonunda dördüncülüğe yerleştik. Moral yönünden de güçlü olan takımım pazar günü de Galatasaray'ı yenerek yerini sağlamlaştıracaktır.»

Başkan Ilgaz: Orduspor'u da devireceğiz

Fenerbahçe Kulübü Başkanı Faruk Ilgaz, Galatasaray'ın Trabzonspor'u yenmesiyle takımının büyük avantaj sağladığını belirterek «Şampiyonluk mücadelesi iki takım arasında lig sonuna kadar sürecek ve belki de bir gol farkı ile Trabzonspor veya Fenerbahçe'de kalacaktır» demiştir.

Takımının çok kritik haftalara girdiğini ve son bir ayda futbolcularının dişlerini sıkmalarının gerektiğini belirten Ilgaz şöyle konuşmuştur:

«Durum böyle olunca geçtiğimiz haftalarda kaybettiğimiz puanlar için yanmaya başladık. Sarı-lacivertli futbolcuların gerek Türkiye Kupası'nda gerekse ligde mutlu sona erişmeleri için dişlerini sıkmaları gereken bir aylık bir dönem var. Trabzonspor'la deplasman maçlarının sayılarının bir olması mücadelenin sonuna kadar süreceğini gösteriyor»

Orduspor'u yeneceklerini söyleyen Fenerbahçeliler bir çalışmada görülüyorlar.

Hedeflerinin Fenerbahçe'yi yenmek olduğunu söyleyen Ordusporlular bir maça çıkarken görülüyorlar.

ORDUSPOR, F.BAHÇE'Yİ KAMPTA BEKLİYOR

Ligde dördüncülüğü amaçlayan Orduspor pazar günü sahasında oynayacağı Fenerbahçe maçının hazırlıklarını bugün yapacağı son çalışma ile tamamlayacaktır.

Son haftalarda topladığı puanlarla dördüncülük yarışında iddialı duruma gelen ancak geçtiğimiz hafta Eskişehirspor'a yenilerek durumunu tehlikeye sokan Orduspor bu zararını Fenerbahçe maçını kazanarak dengelemeye çalışacaktır.

Tüm haftayı çalışarak geçiren Ordusporlu futbolcular şimdiden maç havasına girmişler ve «Her ne olursa olsun Fenerbahçe'yi mutlaka yenerek tekrar hedefimiz olan lig dördüncülüğünü yakalayacağız» demektedirler.

Bu arada Orduspor'un başarılı Teknik Direktörü Gökalp de pazar günkü maç için şunları söylemiştir:

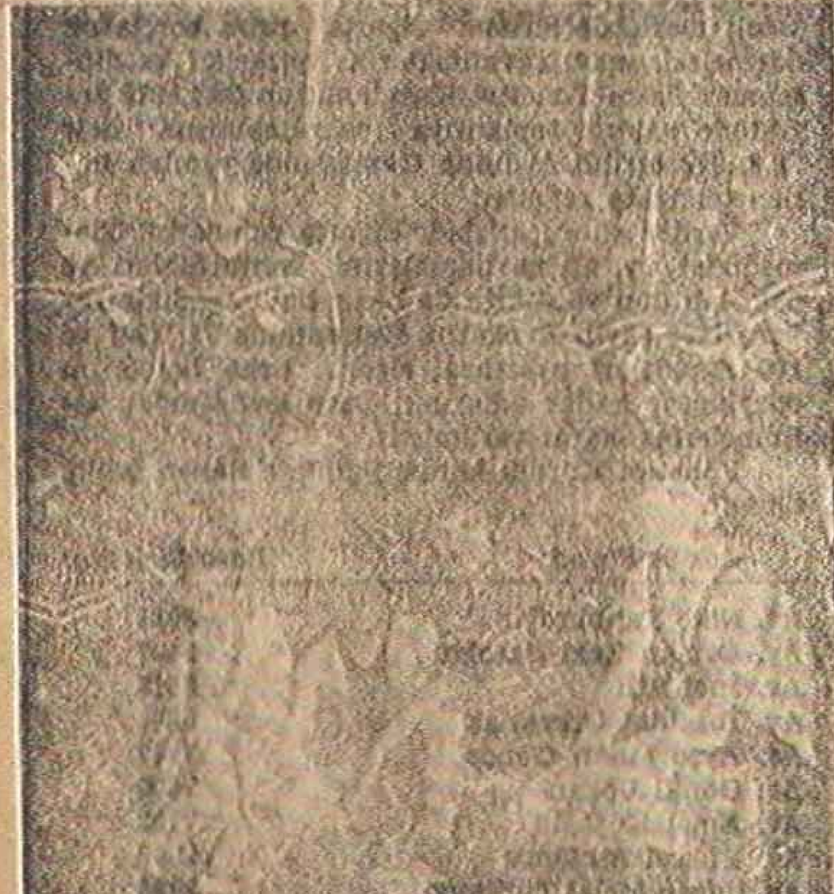
«Kendi öz kaynaklarına dönük bir Orduspor ile lige başladık ve ilerleyen haftalarda oynadığımız futbol ve topladığımız puanlarla ilk dört için iddialı duruma girdik. Amacımızı gerçekleştirmek için de karşımızda zor maçlar var bunların başında da Fenerbahçe maçı geliyor. Rakibimizin şampiyonlukta iddialı olması maçın önemini daha da arttırıyor. Ancak sahamızda kolay kolay puan vermediğimiz bir gerçek. Bu bakımdan pazar günkü maçı da kazanacağımıza ve iki puanı alarak hedefimize doğru emin adımlarla ilerlemeye devam edeceğimize inanıyorum.»

Sakarya Bölgesi Güreş Takımı Seçmelerinde başarı sağlayan güreşçiler kupalarını aldılar

SAKARYA, (ABC) — Sakarya Bölgesi Güreş Ajanlığı tarafından düzenlenen bölge takımı serbest güreş seçmelerinde rakiplerini mağlup ederek Sakarya bölgesini temsil etmeye hak kazanan güreşçiler kupalarını almışlardır.

Seçmelere 10 siklet üzerinden 33 güreşçi katılmıştır. Seçilen güreşçiler bundan böyle yapılacak olan bölgeler arası güreş müsabakalarında takım olarak Sakarya bölgesini temsil edeceklerdir.

Sakarya'nın bir güreş yetiştirme yuvası olduğunu belirten sporseverler seçme müsabakalarına az güreşçinin ilgi göstermesine üzüldüklerini belirtmişlerdir.

Sakarya bölgesi güreş takımı seçmelerinde birinci olan güreşçiler toplu halde.

TSYD AIPS'IN EN GÜÇLÜ ÜYESİ

Dünya Spor Yazarları Derneği'nin yayın organı «International Sport» Dergisinin 1979 yılı ilk sayısında Dünya Spor Dernekleri tanıtılırken Türkiye Spor Yazarları Derneğine ilk sırada yer verilmiştir.

TSYD Yönetim Kurulu tarafından yapılan açıklamaya göre, derneğin çalışmalarının konu edildiği dergi'de sosyal faaliyetlerinin yanısıra kurucu üye Samim Var, AIPS ve Yönetim Kurulu Başkanı Kahraman Bapçum, Genel Sekreter Erdoğan Arıpınar ve tesislerin fotoğrafları da yer almıştır.

Söz konusu dergide yayımlanan yazıda TSYD, «AIPS»in en güçlü üyesi» olarak tanıtılmıştır.

Anatoly Karpov ve Mikhail Tal Dünya Santranç Kupası'nın ortak Şampiyonu oldular

MONTREAL, (A.A.) —

Dünya Şampiyonu Anatoly Karpov, Kanada'da yapılan Dünya Satranç Kupası karşılaşmalarında ünlü Sovyet satranç ustası Mikhail Tal ile berabere kalarak büyük ödülü paylaşmıştır.

28 gün devam eden ve parasal ödül olarak bugüne kadarki en büyük turnuva olan Montreal Turnuvasına çeşitli ülkelerden 10 satranç ustası katılmış ve karşılaşmalar toplam 100 saat kadar sürmüştür.

Diğer sekiz satranç ustası ile karşılaşan Karpov ve Tal turnuvayı 12 puanla bitirmişlerdir.

1975 yılında, 23 yaşında iken dünya şampiyonu olan Karpov turnuva boyunca bir yenilgi almış, son karşılaşmasında da bir tek taş oynatmadan beraberliği kabul etmiştir.

19 yıl önce 24 yaşında iken dünya şampiyonu olan ünlü Sovyet satranç ustası Mikhail Tal ise turnuva boyunca hiç yenilgi almamıştır.

51 Kalem 1972 Model AS 600 Dodge Kamyon Yed. Satınalınacaktır

Şartnamesi, bedelsiz olarak aşağıda adreslerden alınabilir.
1 — KARABÜK'te: Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Tedarik ve İkmal Müdürlüğümüz.
2 — İSTANBUL'da: Sirkeci, Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat: 4-5'deki Mümessilliğimiz.
3 — ANKARA'da: Küçükesat, Büklüm Sokak No: 22'deki Mümessilliğimiz.
İsteklilerin şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını, geçici teminatlarıyla birlikte en geç 6 Haziran 1979 Çarşamba günü saat: 14.00'e kadar Karabük'teki Müessesemiz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilân olunur.
(Basın: 14549) — 1491

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANLIĞINDAN

Sendikamız ile aşağıda ünvan ve adresleri gösterilen işyerleri İşverenlikleri arasında, anılan işyerlerinde çalışan üyelerimiz için toplu iş sözleşmesi akdedilecektir.
275 sayılı Yasanın 12. maddesi uyarınca ilgililere ilânen duyurulur.
ASMETAL ÇELİK EŞYA KOLL. ŞTİ.
Davutpaşa Cad. San Sitesi A Blok No: 75
TOPKAPI - İSTANBUL
ASPAR OTOMOTİV ve MAKİNA SAN. ve TİC. LTD ŞTİ.
Davutpaşa Cad. No: 75 E Blok
TOPKAPI - İSTANBUL
Basın: 3553 - 1492

Politika

SAHİBİ:
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
İLAN TARİFESİ: İstanbul Baskısı 100 TL. ● Yayın İlanları 50 TL. ● Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL.

ABONE KOŞULLARI: Yurt içi Yıllık 750 TL. - 6 aylık 400 TL. 3 aylık 200 TL. ● Yurt dışı Yıllık 900 TL. - 6 aylık 500 TL. 3 aylık 250 TL. ● Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL. ek ücret alınır.

Merkez Bankası Kredileri

(Baştarafı 1. Sayfada)

yar 27[illegible] milyon liralık bir artış [illegible]detmiş olmaktadır.

Halk Bankası kanalıyla küçük esnaf ve esnaf teşekkülleri ile küçük sanatkârlara açılan krediler ise 13-20 Nisan tarihleri arasındaki haftada 48 milyon liralık çoğalma sonucunda 4 milyar 549 milyon liraya yükselmiştir. Tarım kredilerinde gözlenen artışın aynı hafta için de 321 milyon lira ile küçük sanat kredilerine oranla daha yüksek tutarda olduğu saptanmıştır. Buna göre, Ziraat Bankası eliyle dağıtılan tarım kredileri Nisan'ın üçüncü haftası sonunda 18 milyar 103 milyon liraya ulaşmış, yılbaşındaki düzeyini de 971 milyon lira aşmıştır.

Öte yandan, bankalar kesiminin Merkez Bankası kaynağından kullandıkları ihracat kredilerinin diğer kredi türlerindeki gelişimin tersine 2 milyar 285 milyon liralık bir gerileme kaydettiği görülmüştür. Azalma büyük ölçüde, Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri'ne açılan ihracat kredilerindeki düşüşten kaynaklanmıştır. Yılbaşında 26 milyar lira olan ihracat kredileri, 20 Nisan tarihine kadar olan 16 haftalık dönemde 6 milyar 747 milyon lira azalmış ve 19 milyar 261 milyon liraya inmiştir.

Merkez Bankası'nca çeşitli bankalara açılan ve sanayi, küçük sanat, tarım ile ihracat kredileri dışında kalan diğer kredilerde, Nisan ayının üçüncü haftası içinde 4 milyar 595 milyon liralık bir çoğalma meydana gelmiş ve krediler 11 milyardan 15 milyar 647 milyon liraya yükselmiştir. Bu krediler yılbaşında 14 milyar 315 milyon lira düzeyinde idi.

Anayasa

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bakanı Deniz Baykal da Bakanlık Hukuk Danışmanlarıyla birlikte katılarak açıklamalarda bulunmuştur. Baykal, toplantıdan çıkarken yaptığı açıklamada, «Yasanın çıkmasıyla ilgili bütün ayrıntıları sözlü olarak Anayasa Mahkemesine sunduğunu» belirtmiş, «Tam bir güvenle Anayasa Mahkemesi'nin kararını bekliyoruz» demiştir.

Baykal, Anayasa Mahkemesinin ne zaman karara varacağını soran bir gazeteciye, «Bugünkü görüşmelerin tutanakları çıkartılıp, üyelere dağıtılacaktır. Kısa zamanda sonuç alınabileceğini umuyorum» karşılığını vermiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, görüşmelerin kapalı yapılması nedeniyle bir değerlendirme yapmayacağını da ifade ederek şunları söylemiştir:

«Bugün (dün) Anayasa Mahkememizin çağrısı üzerine sözlü olarak yasayla ilgili açıklamalarda bulunduk. Bu açıklamalar kapalı oturum içinde cereyan ettiği için görüşmelerle ilgili değerlendirme yapma hakkını kendimde bulmuyorum.

Anayasa Mahkememizin konunun önemini, ciddiyetini bütün unsurlarıyla ele aldığını gördüm. Tam bir güvenle Anayasa Mahkemesi'nin kararını bekliyoruz. Kanunu bütün ayrıntılarıyla yüce mahkemeye sunmuş bulunuyoruz.»

CHP'li

(Baştarafı 1. Sayfada)

Mustafa Üstündağ'a dün bir telgraf göndermiştir. Ethem Eken telgrafında Ali Topuz ve Deniz Baykal'ın bakanlıklarına yaptıkları personel alımları ile kongre delegelerini kendi saflarına çektiklerini öne sürmüştür. Bu durumun parti içi mücadelede adaletsizlik yarattığını savunan Eken, milletvekilliğinden istifa edeceğini bildirmiştir.

Genel Merkez yetkilileri, Ethem Eken'in istifa «ettiğini değil» «istifa edeceğini» bildirdiğini ifade etmişlerdir. Eken'in Çorum İl Kongresinin 13 Mayıs'ta yapılmasından önce Genel Merkezin duruma müdahale etmesini istediği de öne sürülmektedir.

7 TİP'linin

(Baştarafı 1. Sayfada)

tıkları aramalarda, 7 TİP'linin katil zanlısı olan Duran Demirkırak, Yavuz Hacıömeroğlu, Kadir Temur (eteri sağlayan) Abidin Şahiner ve olayda gözcülük yapan Savcı Doğan Öz'ün katil zanlısı İbrahim Çifçi adlı «Ülkücüler» yakalanarak tutuklanmışlardı. Daha sonra yapılan araştırmalarda ise, kimlikleri belirlenen ve şimdiye dek yakalanamayan Mehmet Kundakçı, Adana'da yakalanmış, son sanık Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu öğrencisi Ercüment Gedikli de geçtiğimiz hafta harp tarihi hocası olan babası Albay Nuri Gedikli tarafından sıkıyönetim komutanlığına teslim edilmiş ve tutuklanmıştı.

ODTÜ Rektör

(Baştarafı 1. Sayfada)

Anayasa Mahkemesi tarafından 7307 sayılı ODTÜ yasasının bir çok maddelerinin iptal edildiğini hatırlatmış, iptal edilen maddeler nedeni ile boşluklar olduğunu bu durumda mütevelli heyetin atama yapamıyacağını öne sürmüştür. Doç. Dr. İnan açıklamasında şöyle demiştir:

"O.D.T.Ü.'nin özerkliği hak etmiş ve rektör de dahil olmak üzere tüm organlarını seçebilecek olgunluğa gelmiş olduğunu yaşanan deneyimler yeterince kanıtlamıştır. Türkiye üniversitelerini çağın gereklerine uygun bir yapıya kavuşturmak için yoğun çabaların sarfedildiği bu günlerde tarihin akışına ters düşen bu tür bir uygulamanın her zaman karşısında olduğumuzu kamuoyuna duyurmayı bir görev biliriz."

Elverdi

(Baştarafı 1. Sayfada)

tuğu hususlar tamamen asılsız ve de yersizdir.

"NİÇİN İDAM EDİLMİYORUM?"

"Eğer ben böyle bir girişimde bulunmuşsam, hükümet olarak neredeler? TCK'nun 146/1. maddesini ihlâl etmiş olmuyor muyum? Niçin mahkemeye verilip idam edilmiyorum?

En küçük bir delil dahi bulamazsa kendisini dünyanın en müfteri ve en şerefsiz insanı olarak nitelendireceğim."

Elverdi bir gazetecinin "Kültür Bakanının, konuşmasının basına yanlış aksettirildiği yolunda bir açıklaması bulunduğunu" hatırlatması üzerine," ben böyle bir açıklama görmedim" demiştir.

Buğday

(Baştarafı 1. Sayfada)

aza indirilmeye çalışılmalıdır" demiştir.

Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik darboğazları ve açmazları gözardı etmediklerini, bunalımlı dönemlerin atlatılması için toplumun tüm kesimlerinden özveride bulunması gerektiğini bildiklerini kaydeden Tarhan açıklamasına şöyle devam etmiştir:

"Buğday taban fiyatının 480 kuruş olarak ilan edilmesini istiyoruz. Trakya bölgesinde yapılan inceleme sonucu, işçilik ve akaryakıta gelen zamlar, sürme, hasat, harman ve taşıma masraflarındaki yükselmeler nedeniyle buğday maliyetinin geçen yıla oranla dekar başına % 23.8'lik bir artış kaydettiği saptanmıştır. Buğdayın aralık 1978'de Ankara'da 390 - 440 krş'dan işlem gördüğü gözönüne alınırsa, önerdiğimiz taban fiyatla buğday üreticisinin yaşam koşullarını hiç değilse bir yıl önceki düzeyde tutmayı amaçladığımız ortaya çıkar."

Bulutoğlu

(Baştarafı 1. Sayfada)

yardım yapabileceği» konusunda görüşmelerde bulunacaktır.

13-17 Mayıs tarihlerinde 24 ülkeden Sanayi veya İşletmeler Bakanlarının katılmasıyla yapılacak olan konferans, Peru başkenti Lima'da alınmış olan kararın ilk uygulaması olarak gerçekleşecektir. Gelişen ülkelerin gelişmekte olan ülkelere yardımını öngören bu plân uyarınca, ikinci uygulama haziran ayında Tanzanya'da yapılacaktır. Türkiye'nin bu ikinci uygulamaya da katılacağı öğrenilmiştir.

İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, konu ile ilgili olarak Anadolu Ajansı'na yaptığı açıklamada Türkiye'nin Afganistan'a çeşitli önerilerde bulunacağını söylemiştir.

Bulutoğlu'nun yaptığı açıklamaya göre Türkiye Afganistan'daki bazı fabrikaların teknik yönden ıslâhı, bazı fabrikaların ise etüdü ve muhtemelen inşaası, kültür konusunda ise Afgan radyo ve televizyonuna TRT programlarını vermeyi ve onların teknisyenlerini Türkiye'de eğitmeyi teklif edecek, bu arada iki ülke arasındaki ticaret anlaşmasının geliştirilmesi konularını görüşeceklerdir.

KÜÇÜK YATIRIMLAR BÜYÜK SONUÇLAR

Büyük yatırımlar aşamasında Asya Bankası, İslâm ve üçüncü dünya ülkelerinin çeşitli finans kuruluşlarından dış alımlar için yararlanılabileceğini belirten Bulutoğlu, «Türkiye diğer teknik yardımları kendi imkânlarıyla başarabilecek güçtedir» demiştir.

Afganistan'ın dış ticaretinin çok küçük olduğuna da dikkati çeken Bulutoğlu, Afganistan'ın dış satımın 300 milyon dışalımının ise 350 milyon dolar dolayında olduğunu bildirmiş «bu nedenle bizim için çok küçük bir yatırımla Afganistan'da çok büyük sonuçlar sağlayabiliriz,» diyerek, Türkiye'nin teklifinin UNIDO ile birleşip karşılamak olduğunu sözlerine eklemiştir.

Afganistan'a yapacağı bu geziyi ve götüreceği teklifleri «Türkiye'nin dışa açılma politikasının çok somut bir örneği» olarak niteleyen Bulutoğlu, sözlerini şöyle tamamlamıştır:

«Türkiye Orta Doğuda teknik konularda hizmet arzetme bakımından çok düşük sayılabilecek girişimlerde bulunmuştur. Biz bu projelerimizle bir köprüyü oluşturacağız. Bugün Türkiye'de çok kısa süre içinde 10 şeker fabrikası kurmuş elemanlar vardır. Fakat bu elemanların bilgisinden bugün için çeşitli nedenlerle yararlanılamıyor. Bu kişiler yurt dışında 1-2 fabrika kurduğu takdirde Türkiye'nin dış pazarlara açılması konusunda güven gelecektir. Özel sektörün de bazı atılımları vardır.

DEMİRYOLU PROJESİ

Biz herşeyden önce eğitim, daha sonra proje ve sonra da inşaat'ı öngörmekteyiz. Çünkü bir Afgan'lı gerek dil ve gerekse yaşayış bakımından ülkemizde pek yabancılık çekmeyecektir.

İlginç bir projemiz de demiryolu olabilir. Afganistan'da bugün hiç demiryolu yok. Eğer Türkiye bu büyük projeyi gerçekleştirirse Afganistan'ın Türkiye üzerinden Avrupa ile bağlantısını sağlıyacaktır.»

Soda işçileri

(Baştarafı 1. Sayfada)

Mustafa Karadayı Mersin Soda Sanayiindeki grevci işçileri ziyaret etmiş ve burada bir konuşma yapmıştır. Karadayı, görüşmelerin üst düzeyde devam ettiğini, istedikleri hakları alıncaya kadar mücadelelerini sürdüreceklerini bildirmiştir. Karadayı bir soru üzerine Petkim-İş'in soda karaborsası yaptığı şeklindeki iddiaları yalanlamış, «DİSK Petkim-İş'te böyle olaylar olmaz» demiştir.

Muhsin Batur Türkiye'yi bunalımdan kurtaracak

liği görevini de yürüten Muhsin Batur, Türkiye'nin ekonomik, politik ve toplumsal durum ve koşulları hakkındaki düşüncelerini ANKA muhabirine açıklarken, «Türkiye koşullarını, parti politikaları dışında değerlendirecek bir anlayışa gelmemiz şarttır» demiş ve bir an önce partilerin bu anlayışta birleşmeleri gerektiğini savunmuştur.

BATUR'UN REÇETESİ

Muhsin Batur bugünkü koşullarda Türkiye'yi bunalımdan çıkaracak ekonomik, politik ve sosyal önlemleri şu şekilde sıralamıştır:

● İşçi ücretlerine tavan getirilmelidir.
● KİT'ler parti rekabeti dışında düzenlenmelidir.
● Önemli mallarda devlet sübvansiyonu kaldırılmalıdır.
● Ütopik özgürlükçü anlayıştan vazgeçilmeli, emniyet kuvvetleri gerektiğinde sert ve kesin önlem alabilmelidir.
● Devleti ve rejimi koruyucu yasal güvence ve önlemler alınmalıdır.
● Kişi hak ve özgürlüklerinden toplum ve devlet adına nisbi ve ölçülü bir feragat sağlanmalıdır.
● Devlet ve icra organı kuvvetlendirilmelidir.
● Anayasa ve yasa değişiklikleri yapılmalı, barış döneminde silahlı kuvvetlere görev vermek yerine, hükümete ve sivil yönetime yetki verilmelidir (Olağanüstü Hal Yasası).

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ

Batur, Anayasada önemli değişiklikler yapılması şeklindeki görüşlerini açıklarken «Bu görüşünün AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in Anayasa hakkındaki görüşlerinden farklı olduğunu» kaydetmiş ve şöyle konuşmuştur:

«1961 Anayasası bir tepki Anayasasıydı. Sayın Demirel de, tepki Anayasasına tepki duyuyor. Olabilir. Ancak benim savunduğum görüş bir tepki değil, devleti işlerliğe kavuşturacak bir yaklaşımdır.»

Muhsin Batur, ANKA ajansı muhabirinin bu konudaki sorularını yanıtlarken, şunları söylemiştir:

«Anayasa değişiklik taslağı Meclisler dışında bir kurul tarafından hazırlanmalıdır. Bu kurul, sosyolog, ekonomist, pedagog ve uzman kişilerden oluşmalıdır. Bu kurulun hazırlayacağı taslak, Meclislere sunulmalı ve orada görüşüldükten sonra yürürlüğe girmelidir. Bu örneği, Türkiye 1960'larda yaşamıştır. Bugün için de bu gerekildir.»

Batur, hazırlanacak Anayasa taslağının Meclislerde görüşülmesi sırasında gene parti politikaları yönünde de değişikliklere uğrayabileceği ihtimallerinin bulunduğu yolundaki bir soruya da «Ben partiler demokrasisinden yanayım. Elbette böyle de olabilir. Ancak partiler, kendi politik katılıklarının dışına çıkmalıdırlar» yanıtını vermiştir.

Sıkıyönetim uygulamasının, silahlı kuvvetleri gereksiz ve haksız bir biçimde yıprattığını ve ordunun asıl görevlerinden uzaklaştırıcı biçimde etkilediğini ifade eden Muhsin Batur şöyle konuşmuştur:

«6 aya yaklaşan uygulamaya bakalım. Sivil yönetimin yapması gereken ama Anayasal dayanağı bulunmayan görev ve yetkilerini ordu yükleniyor ve haksız şekilde yıpratılıyor. Bu sakıncalı ve tehlikeli bir durumdur. Anayasanın 124'ncü maddesindeki yetki ve görevlerden savaş ihtimali ve hali ile isyan hali dışındaki güvenlik sivil yönetimin görev ve yetkisinde olmalıdır..»

«BEN DEMOKRASİYE İNANIYORUM»

Muhsin Batur, savunduğu önerilerin üyesi bulunduğu CHP'nin ve CHP ağırlıklı hükümetin görüşlerine uyup - uymadığı yolundaki bir soruya da şu yanıtı vermiştir:

«Uymuyor. Ama ben kişisel görüşlerimi açıklıyorum. Bu da bir parlamenter olarak benim hakkım ve görevim. Kişisel görüşlerimi açıklamam demek, benim partiler demokrasisine inanmadığım anlamına gelmez. Ben demokrasiye inanıyorum. Demokrasinin yaşaması için onu yaşatacak önlemlerin de alınması ve bir an önce yürürlüğe konulması şarttır.»

Batur, bu görüşleri ile 1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ'un gazetelerde çıkan beyanları arasında ilişki olup olmadığı yolundaki bir soruya da «Hayır, kendisiyle görüşmedim» şeklinde yanıtlamıştır.

Muhsin Batur, bu görüşlerinin bir «muhtıra» niteliğinde olup olmadığı sorulduğunda da «Hayır ilgisi yok, sadece kişisel görüşlerim» demiştir.

Demirel

(Baştarafı 1. Sayfada)

Süleyman Demirel konuşmasında CHP'yi eleştirerek şöyle devam etmiştir:

"— İşçiyi bölmeye kalkanların işçiye hizmet ettiğini söylemeye hakkı yoktur. Enflasyon işçilerin durumunu yaşanmaz hale sokmuştur. İşçinin aldığı ücret 1979 rayiciyle 1976 seviyesindedir. Bu hükümet asgari geçim indirimini vadettiği halde vergi kanunlarından ayırarak bu tasarıyı meclise getirme cesaretini gösterememiştir. Asgari ücret yüzde 63 oranında arttırıldı. Oysa fiyat artışlarının oranı yüzde 100'ün üstünde olmuştur. 100 binden fazla işçi işten atılmıştır. Hükümet devlet kurumlarını diskleştirmektedir. Gönül ister ki milyonlarca Türk köylüsü sosyal sigortadan zarar sigortasından ve sağlık hizmetlerinden yararlansın."

DENİZCİER'İN KONUŞMASI

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcler'de kendilerini ziyaret eden AP Genel Başkanı ve beraberindeki heyete teşekkür ederek şöyle konuşmuştur:

"— Göreve yeni başladık. Türkiye sıkıntılı bir dönemdedir. Hazırlamakta olduğumuz çalışma programımızı yakında kamuoyuna sunacağız. Türk-İş partilerin dışında kalmıştır ama tüm partilerle dostça ilişkiler kurmayı hedeflemiştir. İşçi haklarının takipçisi olacağız."

ABD ile

(Baştarafı 1. Sayfada)

manın Amerika için olumlu olduğu yolundaki açıklamaları Amerikan Kongresini tatmin etmişe benzememektedir. Nitekim, Senato Cumhuriyetçi Parti grubu lideri Howard Baker, senatonun bu anlaşmayı da «düzelteceğini» ya da, yeniden müzakere edilmesi için «geri çevireceğini» Başkan Carter'a söylemiştir.

DÜNYAYI YOK EDECEK KADAR SİLAH

Siyasal gözlemciler ise, yeni anlaşmanın, iki devletin nükleer silahlanma yarışının hızını azaltabileceğini, ancak herşeye rağmen, iki devletin elindeki silahların, gerek birbirlerini, gerekse dünyayı yok edebilecek düzeyde kalmaya devam edeceğine dikkati çekmişlerdir.

AMERİKA VE MÜTTEFİKLERİNİN GÜVENLİĞİ

Anlaşmaya varılmasından sonra bir açıklama yapan ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, daha güvenlik içinde bir «Amerika ve Dünya» gerçekleştirdiklerine olan inancını belirtmiş, bununla birlikte uzun menzilli bombardıman uçakları ve kıtalararası balistik füzelerin sayılarının sınırlandırılmasının, ABD ve müttefiklerinin güvenliklerini etkileyebileceğini söylemiştir.

Waldheim

(Baştarafı 3. Sayfada)

El Ariş kentinin Mısır'a devri törenlerine ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'in de katılacağı bildirilmiştir. Mısır Haber Ajansı Mena'nın verdiği habere göre, ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, 22 Mayıs ile 28 Mayıs tarihleri arasında Ortadoğu'da bulunacak ve Kudüs ile Kahire'yi de ziyaret edecektir.

Batı Türkiye'nin

(Baştarafı 1. Sayfada)

larak ölçülemez. Türkiye'den böyle bir şey beklemek, beklenen işlevle de değişen koşullarla da çelişir.»

Ecevit, konuşmasında Türkiye'nin ekonomik güçlükleri aşma çabasında olduğuna işaret etmiş, «Türkiye'nin bu çabalarına, müttefiklerinden ve ortaklarından gelecek desteğin ölçüsü, Batıyla ilişkilerimizin geleceğini, ister istemez ve kaçınılmaz olarak etkileyecektir» demiştir.

Ecevit, şöyle konuşmuştur:

«(Kaçınılmaz olarak) derken, Türkiye'nin bir siyasal tercih yüzünden ortaklarıyla bağlarını zayıflatma amacını gütmediğini, fakat ekonomik etkenlerin kendiliğinden bu bağları zayıflatabileceğini belirlemek istiyorum. Nitekim son yıllarda karşılaşılan döviz darlığının, Batıyla ticaret olanaklarını kısması sonucu olarak Türkiye'nin dış ticaret ilişkilerinin bileşimi şimdiden büyük ölçüde değişmeye ve Batılı ortaklarından uzaklaşma eğilimi göstermeye başlamıştır.

Ecevit, Türkiye'nin İslâm ve Arap alemiyle bağlarını yeniden canlandırmak ve genişletmek istemesi üzerine «Türkiye Batı'dan uzaklaşmak mı istiyor?» yollu sorular sorulduğunu, bunun «haksızlık» olduğunu kaydetmiş ve şunları söylemiştir:

«Birçok Batı ülkelerinin İslâm ve Arap ülkeleriyle yakın işbirliği bağları kurmak için birbirleriyle yarış halinde bulundukları düşünülürse, bu tür sorular sormanın haksızlığı büsbütün ortaya çıkar. Böylesine haksız ve çağdışı kuşkular ve kaygılar besleyip belirtmek yerine Batılı müttefiklerimiz ve ortaklarımız, özel bir jeopolitik yeri ve tarihsel mirasları bulunan Türkiye'nin, yumuşamaya genel olarak Doğu-Batı yakınlaşmasına, Kuzey-Güney diyaloğuna ve Ortadoğu ile daha sağlıklı ilişkilere nasıl katkıda bulunabileceğini düşünmeliydiler.»

ETNİK VE DİNSEL SÜRTÜŞMELER

Ecevit, İran'ın birliğini ve bütünlüğünü korumasının zorunlu olduğunu belirtmiş, «Bu yalnız İran için değil tüm bölgede barış ve güvenlik açısından büyük önem taşır. O nedenle bu ülkenin birliğini sarsmaya yönelik tüm girişimlerin yenilgiye uğramasını yürekten diliyorum» demiştir. Ecevit şöyle konuşmuştur:

«Türkiye'de ulusal birliğin dayanağı Türk halkının geleneksel davranışlarında ve sosyal ilişkilerinde etnik ayrımcılığın yeri bulunmayışıdır. Tarih boyunca Türkiye'de etnik veya dinsel sürtüşmeler ancak dışardan kışkırtmalar geldiği zaman ortaya çıkmıştır. Son yıllarda, özellikle son aylarda, bu tür kışkırtmalar yalnız Türkiye'de değil, bölgedeki bir çok ülkelere yöneliktir. Bazen karşıt güçler, aynı etnik veya dinsel grupları kışkırtmak veya etkileri altına alabilmek için birbirleriyle yarış etmektedirler. Açıkça görülüyor ki, bundan amaçları, bölgeyi ve bazı ülkelerini bölünmüş durumda tutarak veya daha çok bölerek zayıflatmak ve kontrol altına almaktır.»

Üstündağ

(Baştarafı 1. Sayfada)

neklerini verdiğini söylemiş ve şöyle devam etmiştir:

«Ülkemizin içinde bulunduğu sıkıntılardan, şiddet eylemlerinden bugünkü hükümeti sorumlu tutan, hükümeti suistimalleri örtbas etmekle suçlayan sayın Demirel'e sormak isteriz:

Yeğeniniz Yahya Demirel'in yolsuzluklarını açıklandığı günlerde başbakanlığınız döneminde böyle bir şey yoktur, bunları söyleyenler iddialarını kanıtlayamazlarsa namus celladı ilan edeceğim diyerek, yeğeninizin hazineden yaptığı hırsızlıkları örtbas etmeye çalışan siz değil misiniz?

Yeğeninizin yolsuzlukları bağımsız yargı organlarınca karara bağlanınca 'onun adı Yahya, benimki Süleyman' diyerek işin içinden sıyrılmaya çalışan da siz değil misiniz?

Yeğeninizin yolsuzluklarını örtbas etmeye çalışmanız nedeniyle, meclislerde kurulan mobilya yolsuzluklarıyla ilgili soruşturma komisyonunun çalışmalarını komisyon başkanı seçtirmeyerek yıllardır engelleten si zdeğil misiniz?

On yıla yaklaşan başbakanlığınız döneminde, yanlış ulusal yararlarımızı gözetmeyen, dışa bağımlılığımızı artırıcı, bölücü, sakat politikalar ile ekonomimizi yıkıma sürükleyen, ulusal birliğimizde onarılması güç yaralar açan siz değil misiniz?»

Süleyman Demirel'in cephe hükümetleri ile 2 milyar dolar dövizi har vurup harman savurduğunu söyleyen Üstündağ, Demirel hükümetlerinin Ecevit hükümetine, 4,5 milyar dış ödemeler açığıyla, 6 milyar dolarlık kısa vadeli dış borcu devrettiğini kaydetmiştir.

Bugünkü şiddet eylemlerinin tohumlarını Süleyman Demirel'in ektiğini öne süren Üstündağ, sözlerini şöyle tamamlamıştır:

«Ülkemizi bu duruma getiren cephecilerin, ulusumuzu içine itildiği bataktan kurtarmaya çabalayan hükümete ayak bağı olarak tahribatlarını arttırmaya çalışmalarını milletimiz hayretle ve ibretle izlemektedir. Sorumsuzların tüm tahriklerine, tüm engellemelerine karşın CHP ve onun hükümeti halkımızdan aldığı güçle ülkemizi esenliğe çıkarma uğraşını doğru bildiği yolda sürdürecektir.»

Salvadorda

(Baştarafı 3. Sayfada)

Öte yandan örgüt üyeleri Fransız hükümetinin özel temsilcisi Philippe Cuvillier ile telefonda görüşmeyi reddetmişlerdir.

Salvador Dışişleri Bakanının açıklamasına göre, işgalciler Cuvillier'in istediğini reddettikten sonra görüşmek için bazı yerler önermişler, ancak bunun reddedilmesi üzerine konuşmayı kesmişlerdir.

Önerilen yerler arasında öğrenciler derneği, Avukatlar Birliği gaz ve tekstil sendikalar merkezleri ile üniversite binası bulunmaktadır.

İsrail, Filistin

(Baştarafı 3. Sayfada)

yeceğini» yazan İsrail basını, bunun aksi bir tutumun İsrail'in güvenliğini tehlikeye sokacağını iddia etmiştir.

İsrail Başbakanı Begin tarafından hazırlanan özerklik planının 30 madde içerdiğini kaydeden gazeteler, bu planın daha önce Mısır'a sunulan 26 maddelik planla büyük benzerlikler gösterdiğini belirtmişlerdir.

Öte yandan, İsrail savaş uçaklarının Lübnan'daki Filistin kamplarına yöneltikleri saldırıların devam ettiği ve Lübnan'ın güneyindeki Zahrani nehri civarında Filistin kamplarının bombalandığı bildirilmiştir. Ölenlerin sayısı ile ilgili bir açıklama yapılmamıştır.

YİTİK

6.974.847 sicil numaralı sigorta kartımı yitirdim. Hükümsüzdür.

O. Toros Tekeli

YİTİK

İ.Ü. Fen Fakültesinden aldığım öğrenci karnemi yitirdim. Geçersizdir.

Ahmet Duvarcı
(Po: 1491)

YİTİK

Fatih Mal Müdürlüğünden aldığım 971989/4833 nolu 5.000 TL.'lik harç pulu makbuzunu kaybettim. Hükümsüzdür.

Şevki SARAN
(Po: 1494)

KONGRE İLANI

Alucra kazası Camoluk köyü Sosyal Yardımlaşma Derneği yıllık olağan kongresi 13 Haziran 1979 Pazar günü saat 13.00 de Çakmakçılar Büyük Valide Han kıraathanesinde yapılacaktır.

Üyelere duyurulur.

GÜNDEM:
1 — Açılış,
2 — Saygı duruşu,
3 — Faaliyet raporunun okunması,
4 — Dilek ve tenkidler,
5 — Yönetim ve denetleme kurullarının seçimi,
6 — Kapanış.

(Po: 1493)

İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞINDAN

Aşağıda adı soyadı ve Baro sicil numaraları yazılı meslekdaşlarımız sigorta prim borçlarını ödemeleri, yazılı savunmalarını vermeleri ve dinlenmek üzere Yönetim Kurulumuzun 26.4.1979 tarihinde yaptığı toplantıya çağrılmalarına dair 18.3.1979 tarihli Aydınlık Gazetesinde yapılan ilanen tebligata rağmen;

Verilen süre içerisinde Sigorta primlerini ödemedikleri, yazılı savunmalarını vermedikleri ve çağrılan gün ve saatte de hazır bulunmadıklarından, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 71, 72/f ve 190 maddeleri uyarınca, sigorta prim borçlarını ödeyinceye kadar adlarının Baro levhasından silinmelerine, karar verilmiştir.

Yönetim Kurulu kararı ilgililere ilânen tebliğ olunur.

Adı ve Soyadı	Baro Sicil No:
Av. Niko Tanburoğlu	3041
Av. Osman Zeki Saroğlu	5497
Av. İnci Atlı	5513
Av. İbrahim Özkaynak	6804
Av. Ayşe Fidan Gence	7147
Av. Gönül Uçkan	7500
Av. Emel Koçoğlu	7753
Av. Yüksel Alkumru	9099
Av. Nazan Melal Türkmen	9625
Av. Hayriye Tavukçu	10206

(Basın: 14782) — 1489